

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Upravništvo: Ljubljana, Knaflejeva ulica 5. — Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125, 8126.
 Inzeratni oddelk: Ljubljana, Selemburgova ul. — Tel. 8492 in 2492.
 Poročnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
 Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 9. — Telefon št. 190.
 Podružnica Jesenice: pri kolodvoru št. 540.
 Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
 Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

Ponedeljska izdaja Jutra izhaja vsak ponedeljek jutraj — Naroda se posebej in veje po pošti prejema 4 Din, po razpisnih objavah 5 Din mesečno.
 Uredništvo: Ljubljana: Knaflejeva ulica 5. Telefon št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126.
 Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
 Celje: Kocenova ul. 8. Telefon št. 190.
 Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

PODUNAVSKA KONFERENCA VELESIL

V nasprotju s Tardieujevim načrtom je Macdonald povsem nepričakovano sklical konferenco velesil, da bo razpravljala o podunavskem problemu

Pariz, 28. marca. r. V tukajšnjih političnih krogih se je že delj časa opazovalo, da Anglija zelo ljubosumno motri francosko akcijo za gospodarsko obnovo srednje Evrope. Že odgovor, ki ga je dala angleška vlada na francosko spomenico glede gospodarskega zblizanja podunavskih držav, se je komentiral kot popolna odklonitev Tardieujevega načrta, dasi se to naziranje očitajno ni nikdar razvilo. Kljub temu pa, da je bilo to stališče Anglije, ki je dokaj identično s stališčem Nemčije in Italije, dobro znano, je vplivala kakor bomba vest, da je Macdonald razposlal velesilam povabilo na čimprejšnjo konferenco velesil, ki naj bi se bavila s podunavskim problemom.

Ta akcija Anglije je v očitnem nasprotju s Tardieujevo akcijo, ker je Tardieu še pred par dnevi naglašal, da se mora najprvo vršiti konferenca podunavskih držav samih, da se te države medsebojno sporazumejo in šele nato naj bi se vršila širša konferenca, na kateri bi sodelovale tudi velesile. Zdi se, da je tudi v Angliji prevladala bojazen, da bi mogoč uspeh Tardieujeve akcije zmanjšal vpliv Anglije v Srednji Evropi in da bi tesnejše zblizanje podunavskih držav moglo škodovati angleški izvozni trgovini, ob enem pa ojačati gospodarski in politični vpliv Francije v Srednji Evropi in s tem v Evropi sploh.

Razburjenje, ki ga je izzvala prva vest o angleški akciji, se je kmalu poleglo in v pariških diplomatskih krogih presojajo to akcijo popolnoma hladnokrvno. S francoske strani se poudarja, da Francija nima nič proti tej akciji in bo Tardieujevi stvari le v prid, če se izkaže, da bo na ta način mogoče prej doseči zaželjene uspehe. Razume pa se, da v francoskih diplomatskih krogih ljudno motre nadaljnji razvoj te akcije, ki lahko ima velik pomen za nadaljnjo usodo Tardieujevega načrta.

Angleško povabilo

London, 28. marca. d. Ministrski predsednik Macdonald je preteklo soboto poslal francoski, italijanski in nemški vladi vabilo za udeležbo na srednj-evropski konferenci velesil. Takoj po velikonočnih praznikih se bodo pričela pogajanja o roku in kraju sestanka. Vlade štirih velesil bodo zastopali na konferenci vodilni državniki.

Kakor se zatrijuje, se bo podunavska konferenca štirih velesil sestala bržkone že ob koncu prihodnjega tedna. Ta čas je angleški vladi najbolj ugoden, ker se sestane spodnja zbornica šele 25. aprila, zaradi česar se bodo lahko člani angleške vlade popolnoma posvetili nalogam te konference. Anglija bodo zastopali na konferenci ministrski predsednik Macdonald, zunanji minister John Simon in bržkone tudi Neville Chamberlain. Podlago razgovorom na konferenci bo bržkone tvorilo poročilo finančnega odbora Društva narodov, ki predlaga kot pomoč podunavskim državam dovoliti kratkoročnih kreditov, kasneje po izvedbi finančnih reform pa dolgoročne kreditne podpore. Obstaja tudi možnost, da bo Tardieu prisel že prej v London kakor drugi delegati in se najprej sestal z Macdonaldom samim. Na tem sestanku se bo bržkone tudi razpravljalo o mednarodnih dolgovih in o reparacijskem vprašanju glede na lausanski konferenco.

V poučnih krogih so splošno mnenja, da se bo od Anglije predlagana konferenca štirih velesil vršila prej, preden bodo podunavske države same pričele razpravljati o ožjem gospodarskem sodelovanju.

Presenečenje, a ne vznemirjenje v Parizu

Pariz, 28. marca. d. Angleško povabilo na konferenco velesil o podunavskem vprašanju, je vzbudilo veliko presenečenje, ker bi se po načrtu francoske vlade imelo predvsem sestati neposredno prizadete podunavske države brez zastopnikov velesil na konferenco o ureditvi medsebojnih gospodarskih odnošajev. Kljub temu izjavljajo v merodajnih krogih, da bo Francija sprejela povabilo in da bo Tardieu sam odpotoval na podunavsko konferenco v London, ker bo na ta način omogočen že davno nameravani sestanek Tardieuja in Macdonalda, na katerem naj bi se razgovorila o svojih stališčih glede na lausansko konferenco v zvezi z reparacijami in vojnimi dolgovi. Govori se, da je angleška vlada že izdelala načrt o ureditvi reparacij in dolgov. Ta načrt naj bi tvoril podlago razgovorom Tardieuja in Macdonalda.

Pariz, 28. marca. d. Macdonaldovo povabilo na konferenco velesil smatrajo splošno kot posledico angleškega odgovora na francosko spomenico o podunavskem vprašanju, zaradi česar izjavljajo, da nima Francija nobenega povoda nastopiti proti angleškemu povabilu, ako bo ta predhodna konferenca olajšala ureditev vprašanja go-

spodarske obnove podunavskih držav. Vztrajanje na zahtevi po prejšnjem medsebojnem sporazumu podunavskih držav, za katerega naj bi se šele kasneje dobilo odobrenje velesil, bi le še nadalje zavleklo potrebne ukrepe za pomoč podunavskim državam. Vsekakor je treba noudariti to francosko kompromisno stališče.

Kakor se more sklepati po pisanju nekaterih francoskih listov, je bila francoska vlada že pred odposlilavitvijo angleškega povabila poučena o nameni angleške vlade. Zatrijuje se celo, da se je sklicanje konference štirih velesil obravnavalo že v prejšnjih francosko-angleških razgovorih in da se je torej izvršilo s pristankom francoske vlade.

Pariz, 28. marca. d. »Journal de Debate«, ki je objavil članek o pripravani za konferenco podunavskih držav, poudarja, da postavlja angleška pobuda zelo značilno politično vprašanje. Ako bodo podunavske države pozvane k pogajanjem šele po razgovoru velesil, bodo okoliščine za uspeh Tardieujevega predloga znatno manj ugodne. Delalo se je na to, da se onemogoči vmešavanje politike v gospodarska pogajanja, toda pod takimi pogoji bo politika zavzela glavno mesto in bo morda onemogočila ta načrt. Nemčija skrbi samo za eno, da si ohrani svobodno pot k ustvaritvi svoje Srednje Evrope in storila bo vse, da ne pride do uspeha. »Journal de Debate« zlasti naglašja, da ni upanja, da bo sedanja angleška demarš razjasnila položaj. Kljub velikonočnim praznikom, ko je v Parizu zastalo »se politično življenje, se v vseh krogih zasedajoče z velikim zanimanjem vse vesti, ki se tičejo gospodarskega sodelovanja podunavskih držav in bližnjih pogajanj.

Novi Chequers?

London, 28. marca. d. Po poročilih Reuterskega urada iz Pariza se očitno potrjuje, da bo ministrski predsednik Tardieu posetil predsednika angleške vlade Macdo-

Tardieu o nalogah Društva narodov, o reparacijskem in razorožitvenem problemu

Pariz, 28. marca. d. V soboto je imel ministrski predsednik Tardieu ob priliki razprave o proračunu zunanega ministrstva v senatu velik političen govor, v katerem je dokaj jasno očitral stališče Francije do razorožitvenega in reparacijskega problema. Svoj govor je navezal na kritiko senatorja Berengerja in Lemeryja, ki sta kritizirala metode Društva narodov in izražala dvome glede uspeha razorožitvene konference.

Tardieu je izjavil, da tudi njega precej navdaja enaka bojazen. Zadnjih 6 mesecev, odkar se prepletajo diplomatske akcije in vojaške operacije, je navdala vodilne državnike vseh narodov bojazen, ki se ji pridružuje vedno večji dvom. Šest mesecev so se vršili v Parizu in Zenevi pomirjevalni poskusi Društva narodov v konfliktu, ki se je zdel skoro nerešljiv, ker Zedinjene države niso včlanjene v Društvo narodov in ker Anglija noče sodelovati pri akciji na Deljnem vzhodu brez poprejšnjega sporazuma z Ameriko. Društvo narodov ni imelo nobenega uspeha, ker se je vseh 13 let izpodkopal ugled in vpliv te institucije. Kljub temu pa so na apel predsednika Sveta Društva narodov utihnil topovi. Ker torej po vsestranskem naziranju organizacija mednarodnega vprijetnega činitelja ni rodila pričakovanega uspeha, je sedaj položaj tak, da bo treba ali odrediti se Društvu narodov, ali pa odločiti se, da se ta organizacija realizira v popolnosti. Francoska vlada je mnenja, da je s svojim razorožitvenim predlogom načela tud: to vprašanje. Ta načrt je izraz 13-letne tradicije. Mi zahtevamo, je nadaljeval Tardieu, da se da Društvo narodov na razpolago oborožena sila, ustvarijo politični pogoji in izvede taka organizacija, da se bo Društvo narodov svoje oborožene sile lahko tudi poslužilo. V Sanghaju je obstojala mednarodna oborožena sila, ki pa je bila brez vsake koristi, ker Društvo narodov ni imelo moči, da bi se te oborožene sile poslužilo. Roka je bila tu, toda možganov, ki bi to roko vodili, ni bilo.

Tardieu je nato govoril o razorožitveni konferenci. Nikdar ni izjavil, da se mora jo francoski predlogi v celoti sprejeti, ali pa v celoti odkloniti. Braniti pa mora razorožitveno konferenco pred očitki, da ni nič storila. Tardieu je v zvezi s tem opozoril na osnivanje politične komisije.

Prehajajoč na reparacijsko vprašanje, je opozoril na to, da so v proračunu predvidena nemška reparacijska plačila z zneskom 1173 milijonov. Zdi se, da je ta vsota sicer bluzorna, vendar pa se je moralo reparacijska plačila upoštevati v proračunu, ker bi se sicer lahko smatralo, da se Francija odreka svojih reparacijskim terjatvam. V reparacijskem vprašanju je Francija pripravljena k prostovoljnemu popustom, odločno pa odklanja vsako oporokanje svojetašno svečano danih podpisov. Na lausanski konferenci bo Francija sicer poizkusila prilagoditi svoje stališče stališčem ostalih zainteresiranih držav, nikakor pa se ne misli odreči svojim pravicam, ker hoče svojo jutrišnjo varnost zgraditi na večerjnjih podpisih in zaradi tega ne more dopustiti, da bi se kratkoma razveljavili dogovori, ki so zasnovani na teh podpisih. Francija bo do konca vztrajala na spošto-

valda že ta teden. Kakor govore v političnih krogih, se bosta sestala v Chequersu.

Nemci so zadovoljni

Berlin, 28. marca. d. Angleški poslanik v Berlinu Rumbold je izročil zunanjemu ministru Macdonaldovo povabilo na konferenco štirih velesil Anglije, Francije, Nemčije in Italije o podunavskem vprašanju v soboto popoldne. Macdonald želi, da bi se konferenca sestala v Londonu. Na nemški strani opozarjajo na gotove težkoče, ker se meseca aprila zopet sestane razorožitvena konferenca, ki ji morajo prisostvovati vodilne osebnosti velesil, zaradi česar smatrajo, da bi bila tudi za podunavsko konferenco Zeneva bolj primerna. V ostalem pristaja nemška vlada na angleško povabilo. Bržkone se bo državni kancelar dr. Brüning sam udeležil kot glavni delegat Nemčije podunavske konference.

V merodajnih krogih smatrajo, da bi bilo najprimernejše, ako bi se srednjeevropska konferenca velesil sestala 15. aprila. Državni kancelar dr. Brüning, ki naj bi po drugih volitvah državnega predsednika odpotoval naravnost v Zenevo na razorožitveno konferenco, bo bržkone, potoval direktno v London, če ne bo imel dovolj časa, da bi se ustavlil tudi v Zenevi.

Tudi švica naj sodeluje

Curih, 28. marca. r. Kakor poroča »Neue Zürcher Zeitung« iz Pariza, je načel ministrski predsednik Tardieu ob priliki pariških gospodarskih pogajanj s švicarskim zveznim svetnikom Schulthessom tudi vprašanje pritegnitve Švice k svojim načrtom za sanacijo Srednje Evrope. Pri tem misli očitno na udeležbo švicarskega kampa pri finančnih pomožnih ukrepih. Tardieu je izrazil prepričanje, da more postati bodočnost Srednje Evrope zelo kritična, ako se ne bo nikdar pokrenilo. Poudaril je tudi, da Francija ne zasleduje nobene posebne politike in da stremi po skupni akciji z Nemčijo, Anglijo in Italijo.

Komentarji francoskega tiska

Pariz, 28. marca. r. »Temps« piše, da Tardieujev govor v senatu popolnoma pojasnjuje francosko zunanjo politiko, ki je dejansko politika mednarodne solidarnosti v svrhu obnove Evrope, prilagodena splošnim gospodarskem pogojem sedanosti. Ustvariti red s primernimi metodami, vrniti zaupanje s stalnim sodelovanjem na vseh področjih, ojačiti mir z večjimi jamstvi varnosti za vse brez razlike, povečati avtoriteto Društva narodov, da bi moglo vršiti svojo visoko mislijo, to so cilji francoske zunanje akcije, katere kontinuiteta je absolutno zagotovljena in ki se je že afirmirala na razne načine, katerih duha in namere pa pogosto danes ne sprejemajo s potrebnim razumevanjem. »Temps« poudarja nato zlasti one odstavke iz Tardieujeve govora, ki se tičejo bližnje reparacijske konference v Lausani, nadalje gospodarskega sodelovanja podunavskih držav, kakor tudi čimtalje prisrčnega sodelovanja Francije z Anglijo ter naglašja tudi one točke, ki govore o možnosti zblizanja Francije z Italijo.

Odmev v Italiji

Rim, 28. marca. r. Listi obširno komentirajo sobotni govor francoskega ministrskega predsednika in zunanega ministra Tardieuja v senatu, zlasti pa njegove izjave o razorožitvi in reparacijah. Razen tega navajajo Tardieujeve izjave, v kolikor se tičejo francosko-italijanskega zblizanja, pri čemer pa se vzdržujejo vsakega komentarja. »Piccolo« pristavlja k Tardieujevim izjavam, da je po informacijah iz francoskih oficijelnih krogov obvestil predsednik francoske vlade italijanskega poslanika v Parizu v daljšem in prisrčnem razgovoru, da se bodo v najkrajšem času nadaljevali razgovori med zastopniki Francije in Anglije, pri čemer je pristavil, da ti razgovori ne bodo izključevali, temveč bodo pomenili uvod za širša pogajanja.

Upokojitve

Beograd, 28. marca. p. Z odlokom finančnega ministra so upokojeni poverjeniki finančne kontrole Fran Repolus v Dolnji Lendavi, Anton Fabian v Gornji Radgoni, Mihael Ferencak v Celju, Andrej Ličina v Kočevju, Fran Kuhar na Jesenicah, Ivan Pazon v Krškem, Fran Rehberger v Ljubljani in Martin Petančič v Novem mestu. Nadalje sta upokojena glavni carinski skladiščnik v Mariboru Franjo Vavpotič in carinik Bogomir Dobnik v Ljubljani.

Premestitev

Beograd, 28. marca. p. Za vršilca dolžnosti upravnika podružnice državne hipotekarne banke v Novem Sadu je imenovan g. Nikola Bulajić, do sedaj vršilec dolžnosti upravnika podružnice istega zavoda v Ljubljani.

Japonska izstopi iz DN

ker Društvo narodov nima razumevanja za položaj v Vzhodni Aziji

Tokio, 28. marca. r. Vodilni japonski listi razpravljajo o nameri japonske vlade, da izstopi iz Društva narodov, pri čemer izrecno poudarjajo resnost političnega položaja. Med zunanjim ministrom, vojnim ministrom in drugimi merodajnimi vladnimi krogi je prišlo v tem pogledu že do soglasja, tako da sedanje tozadevne vesti nimajo več značaja poizkusnih balonov. Listi poudarjajo, da so dosedanja pogajanja v Zenevi dokazala, da Društvo narodov nima zadostnega razumevanja za položaj v Vzhodni Aziji. Razen tega so manjše države članice Društva narodov

izbrabile kitajsko-japonski spor neglede na važnejše interese, da so ojačile svoje postojanke v Društvu narodov z izrazom gotovih mednarodno - pravnih teorij. Oboje otežuje in zavlačuje direktna pogajanja med Japonsko in Kitajsko in obenem likvidacijo spora. Zato smatra Japonska izstop iz Društva narodov kot povsem umesten. Vojni minister je napovedal v istem smislu, da je Japonska odločna hitro in temeljito razčistiti mandžursko vprašanje eventualno tudi brez upoštevanja želja Društva narodov.

Izboljšanje odnošajev med Poljsko in Nemčijo

Ukinitev carinske vojne - Uvedba kontingenta in znižanje carinskih tarif

Varšava, 28. marca. r. Nemško-poljska pogajanja za omiljenje carinske vojne so preteklo soboto dovedla do pozitivnega zaključka. Na ta način se odpravljajo postritve carinske vojne, ki je nastopila že v začetku leta. Odpravljajo se poljske uvozne prepovedi od 20. decembra in februarja ter uvajajo uvozni kontingenti za nemško blago. Za namdestilo se Nemčija odreka uporabi svoje nove višje carinske tarife napram Poljski. S tem je nastal prvi preokret na bolje v nemško-poljskih carinskih

odnošajih po smrti nemškega poslanika Rauscherja, čegar naslednik Moldke lahko beleži ne le samo uspeh pri pogajanjih, da bo v bodoče zopet omogočen nemški uvoz na poljski trg, temveč tudi precejšnje omiljenje napetosti in splošnih odnošajih med obema sosednjima državama, ki so postali polagoma zelo napeti zaradi neratifikacije trgovinske pogodbe. Končna pogajanja z nemškim poslanikom Moldkejem je vodil sam zunanji minister Zaleski, ki se je vrnil v petek ponoči iz Pariza.

Tudi bavarska vlada proti hitlerjevcem

Glasilo bavarskega ministrskega predsednika proti Hitlerjevim bojnim organizacijam

Berlin, 28. marca. g. Energičen nastop proti narodni socialistični stranki v Nemčiji izvira od tod, ker se v vladnih krogih že nekaj časa bavijo z namero, da bi razpustili vse narodno-socialistične bojne formacije. Te organizacije, katerih vodstvo imajo večinoma v rokah bivši častniki, so neke vrste zasebna Hitlerjeva armada in element, ki stalno vznemirja varnost države. Ukrep, ki jih je vrhovno vodstvo narodne socialistične stranke uvedlo na dan predsedniških volitev, kažejo dovolj jasno, kako malo je bil Hitler prepričan o tem, da vojaški nižji voditelji njegovih napadalnih oddelkov soglašajo z njegovimi ponovnimi izjavami o zakonitosti. Očitno so se tudi v narodno - socialističnih vrstah zavedali in bili, da bi te bojne organizacije v primeru Hitlerjeve zmage nad Hindenburgom ali pa tudi v obratnem primeru preko Hitlerjeve glave izvedle prevrat. Zato je bilo izdano po-

velje za mobilizacijo vseh teh formacij, tako da so morale ostati v vojašnicah.

V narodno-socialističnem pokretu pa se razvija borba za zakonitost in protizakonitost s polno paro. V tem je tudi vzrok, da je državni notranji minister Gröner po svojem prvotnem nejasnem stališču sam dal pobudo, naj prusko notranje ministrstvo energično nastopi proti grozeči nevarnosti prevrata. Značilno je, da se sedaj za razpust bojnih organizacij Hitlerjeve stranke ne zavzema samo pruska vlada, temveč tudi njhova prava domovina Bavarska. Glasilo bavarskega ministrskega predsednika »Der Regensburger Anzeiger« smatra narodno-socialistične bojne formacije za orožje narodno-socialistične stranke diktature in izjavlja, da je treba vprašanje te vojaško vzgojne strankine armade radikalno rešiti, preden ne bo prepozno.

Narodni poslanci med narodom

Med prazniki se je vršilo mnogo shodov, na katerih so poslanci poročali o delu Narodnega predstavništva

Beograd, 28. marca. n. Ob katoliških velikonočnih praznikih se je vršilo v različnih državah veliko število političnih shodov, na katerih se je razpravljalo o političnih in gospodarskih zadevah in na katerih so narodni poslanci poročali o delu Narodnega predstavništva. Na vseh shodih je bila zelo velika udeležba, kar je dokaz, da vlada v najširših ljudskih slojih veliko zanimanje za razvoj našega političnega življenja, zlasti pa tudi za reševanje petih gospodarskih problemov. Posebej impozantni so bili shodi v Grubišnem polju, Daruvaru in Bjelovaru, na katerih se je zbralo več tisoč ljudi, zlasti pa kmečkega prebivalstva. Na teh shodih je bilo tudi zelo veliko poslancev, zastopnikov iz vseh delov naše države.

V Grubišnem polju se je zbralo na shodu nad 3000 ljudi. Med drugimi je govoril tudi narodni poslanec g. dr. Bogumil Vošnjak, ki je po svojem govoru poudarjal, da je doba strankarskih prepričev in bojov za vselej pokopana in da vlada danes pa polna enakopravnost in pravo bratstvo. »Ne prihajamo med vas v znaku mržnje, marveč v znaku ljubezni in bratstva, da se pogovorimo, kako bomo vodili pravo jugoslovensko kmečko politiko, da nam bo vsem prav in dobro. Narodna skupščina in senat posvečata svojo glavno skrb rešitvi važnih gospodarskih problemov, ki nas tarajo na vseh straneh in skušate najti najboljša pota, da pridemo čim prej iz sedanjih splošnih stiske. Potrebno pa je, da sodelujemo pri tem delu vsi sloji naroda, da pridejo tako vse želje in potrebe pravilno do izraza in upoštevanja.« Ko je govornik sporočil pozdrave slovenskih kmetov, so mu pridirili zborovalci dolgotrajne ovacije. Svoj govor je dr. Vošnjak zaključil z vzklikom: »Zivela Jugoslavija! Zvezo jugoslovensko vstajenje! Zvezo jugoslovensko Velika noč!« Za njim je govorilo še 18 drugih poslancev, nakat je bil shod zaključen.

Včeraj popoldne se je vršil enako impozanten shod v Daruvaru, danes pa v Bjelovaru. Tu bi se imel vršiti shod naprave v sokoški dvorani. Na shod pa je prišlo proti pričakovanju toliko ljudi, da je bila dvorana mnogo pretesna in se je moral

tako vršiti shod na prostem, kjer se je zbralo nad 5000 ljudi. Govorilo je 20 poslancev, med drugimi tudi g. dr. Bogumil Vošnjak. Na vseh shodih so bile sprejete resolucije, ki odobravajo dosedanje delo Narodne skupščine in senata ter izražajo priznanje vladi za njeno skrb za omiljenje gospodarske krize.

Odlikovanja

Beograd, 28. marca. p. Na predlog ministra za socialno politiko je Nj. Vel. kralj odlikoval lepo število zdravnikov. Med drugimi so odlikovani predsednik jugoslovenskega zdravniškega združenja dr. Ivković z redom sv. Save I. stopnje, dr. Edo Štajmer iz Ljubljane z redom jugoslovenske krone III. stopnje, dr. Mavrić Rus, predsednik zdravniške zbornice v Ljubljani z redom jugoslovenske krone IV. stopnje in podpredsednik nacionalnega odbora zveze slovenskih zdravnikov dr. Alojzij Zalokar iz Ljubljane z redom jugoslovenske krone IV. stopnje.

Sreča v nesreči

Zagreb, 28. marca n. Sročil se je pripetila v bližini Poduseda huda nesreča, ki pa le po naključju ni zahtevala človeških žrtev. Zagrebški trgovec Nikola Turjak je napravil s svojo rodbino z avtomobilom izlet v okolico. Ko so se okrog 9. zvečer vračali proti Zagrebu, je avto pri Podusedu zavozil pri prehodu preko železniške proge v tovarni vlak Lokomotiva je zdrobila avto na drobne kosce in ga vlekla kakih 20 metrov daleč po progi. Pri trčenju so vsi potniki avtomobila, — bilo jih je 5, — v velikem loku zleteli s svojih deseter v miako ob progi. Ostali so popolnoma nepoškodovani, le da so bili mokri.

Grška vlada ne bo demisionirala

Atene, 28. marca. g. List »Ehnos« poroča glede govoric o ostavki vlade, da bo vlada podala ostavko samo tedaj, če ozičila ne bi odobrvala finančne politike vlade.

Ureditev denarnega prometa z inozemstvom

Začasno vezane dinarske terjatve se smejo uporabiti le za plačila v državi, svobodne pa za nakup tujih plačilnih sredstev

Beograd, 28. marca. AA. Na predlog Narodne banke je finančni minister odredil: 1.) Da se morejo plačilne obveznosti inozemstva, in sicer po odobritvi Narodne banke za uvoz blaga do 31. decembra 1961. od 1. januarja pa po rednih uvoznih dokumentih, v kolikor dosepejo v plačilo, vršiti preko pooblaščenih bank s polnoizpolnjenimi odgovarjajočimi zneskov dinarjev na začasno vezane račun dinarja inozemskemu upniku s predložitvijo vseh dokumentov, ki so bili doslej potrebni za postavljanje dinarja na svobodni račun inozemstvu. O vseh tako položajnih vstopih so banke dolžne takoj obvestiti Narodno banko.

Na tak način se morejo po zakonski pariteti izplačevati tudi menice, tudi one, ki so plačljive v efektivnem tujem denarju ali čeku po vidu. Na isti način se bodo knjižili pri pooblaščenih bankah vsi zneski, ki pripadajo inozemstvu od kuponov in amortiziranih in predanih vrednostnih papirjev, kakor tudi v vseh slučajih, za katere je treba imeti prejšnje dovoljenje finančnega ministra. (Člen 3. v zvezi s členom 8a in b pravilnika o reguliranju prometa z devizami in valutami.)

Poštna hranilnica bo glede čekovnih računov inozemcev ravnala na isti način.

Te začasno vezane dinarske terjatve se do oprostitev in prenosa na svobodne dinarske terjatve smejo uporabiti samo za plačila v državi in ne morejo služiti za za-

varovanje valute za izvoz iz države. Ta način plačevanja velja do vsehlega 30. aprila t. l.

2.) Dosedanje svobodne dinarske terjatve se ne morejo uporabiti za nakup tujih plačilnih sredstev, vendar lahko tudi še nadalje služijo za zavarovanje valute za izvoz blaga iz države.

3.) Da se skleni stavek 6. pravilnika o reguliranju prometa z devizami in valutami spremeni in glasi: Vsak izvoznik je dolžan dobljene devize takoj vnoviti v državo, najkasneje pa v roku 45 dni od dne, ko se je blago izvozilo, razen če se ta rok iz posebne potrebe ne podaljša.

4.) Da se v čl. 4. pravilnika o reguliranju prometa z devizami in valutami določen znesek 10.000 Din. ki so ga potniki smeli na podlagi vidirnega potnega lista izvoziti v tujih plačilnih sredstvih, zniža na 5000 Din.

5.) Da vse ustanove in zasebniki prijaviijo Narodni banki kraljevine Jugoslavije vse svoje terjatve v inozemstvu v tujih valutah in vrednostnih papirjih, ki se glase na tuj denar in so shranjene v depozih v inozemstvu, najkasneje do vsehlega 10. aprila.

Kdor ne bi do označenega roka tega storil, se kaznuje po zakonu o kazenskih sankcijah z dne 8. oktobra 1961.

Oddelek državnega računovodstva in proračuna bo objavil to odredbo in poskrbel, da se bo pravilno izvrševala.

- Subotica: Sand : ZAK 2 : 2.
- Šabac: Mačva : Makabi (Novi Sad) 4 : 0 (2 : 0).
- Atene: Bolgarija : Grčija 2 : 1 (0 : 1).
- Presenetljiva in deloma srečna zmaga bolgarske reprezentance na povratku iz Italije. Sodil je zelo dobro zagrebški sodnik Fabris.
- Sušak: Concordija (Zagreb) : Viktorija 5 : 2.
- Dresden: Hašk (Zagreb) : Guts Muts 4 : 2. 5000 gledalcev.
- Dunaj: Nicholson : Slovan 4 : 1 (3 : 1); Hakoah : Szabaria 6 : 2 (1 : 0); Kodanj: Rapid (Dunaj) : AB Kopenhagen 4 : 2 (3 : 0).
- Bruselj: Sportklub (Dunaj) : Nachod (Praga) 3 : 2.
- Anvers: Wacker (Dunaj) : repr. Anverze 4 : 2.
- Linzi: S. V. Urfahr : Kastner & Oehler (Gradec) 4 : 1 (3 : 0).
- V ponedeljek:
- Budimpešta: Ferencvaros : Jugoslavija (Beograd) 7 : 0 (1 : 0). Jugoslavija, ki je doma dosegla proti Ferencvarosu odlični rezultat, je popolnoma odpovedala in živelja težak poraz. Hungaria : III. okraj 5 : 0.
- Zagreb: Čechie Karlin (Praga) : Gradjanski 3 : 2 (0 : 2). Do odnora se je zdelo, da bo Gradjanski zmagal; po pavzi pa so se gostje hitro zboljšali, izravnali razliko in zabili še zmagoosni gol. Sodil je g. Bažant.
- Split: Hajduk : GAK (Gradec) 3 : 0.
- Osijek: Slavija : Kintži (Temešvar) 3 : 0. Drugi poraz bivšega rumunskega prvaka.
- Sušak: Concordija (Zagreb) : Orjunt 4 : 2.
- Hof a. S.: FC Bayern : Hašk (Zagreb) 4 : 1.
- Dunaj: Slovan : Szabaria 6 : 2 (2 : 1); Nicholson : Hakoah 1 : 1 (1 : 0).
- Kodanj: Rapid (Dunaj) : repr. Kodanja 3 : 3.
- Linzi: Sp. V. Urfahr : Kastner & Oehler (Gradec) 3 : 2 (2 : 1).
- Praga: Slavia : Bohemians 4 : 1 (1 : 1); Viktorija Z. : Teplicer FC 3 : 1 (1 : 0); Bohemians : Teplicer FC 4 : 0 (1 : 0); Slavia : Viktorija Z. 1 : 0 (0 : 0).
- Münster: Vienna (Dunaj) : repr. Münster 5 : 4 (3 : 2).
- Gelsenkirchen: Vionna (Dunaj) : Falke 04 : 1.
- Curich: Ujpest (Budimpešta) : Graşoepers 2 : 2.
- Hannover: WAC (Dunaj) : Arminia 7 : 3.
- Essen: Austria (Dunaj) : repr. Essena 6 : 1.
- Liege: SK Klado : DAC 5 : 1 (3 : 1).
- Pariz: Club française : Kispest (Budimpešta) 2 : 1.

Gozdni tek za prvenstvo Maribora

Maribor, 28. marca. Na velikonočno nedeljo je bil gozdni tek za prvenstvo Maribora. Start in cilj je bil na Rapidovem igrišču. Proga je vodila po prilično zeleni poti do Slov. Kalvarije ter preko nje in v loku nazaj. Z ozirom na velik mrak ki je vladal o praznikih, so šasi, doseženi na 7,5 km dolgi progi, še zelo dobri.

Na startu se je javilo 10 tekmovalcev, izmed katerih je eden na progi izstopil. Časi so naslednji:

1. Grmovšek (SK Maraton) 24.45.
2. Podčetrtn (SK Železničar) lanskoletni zmagovalček, 24.50.
3. Štruel (SK Maraton) 25.15.

Objave

»Boj za Mandžurijo« se danes in jutri ob pol 15. v kinu Matici. Aktualnost za Ljubljano med prazniki je bil senzacionalni film ZKD v kinu Matici. Obe predstavi v nedeljo in ponedeljek sta bili dovoloma razprodani in mnogo stalnih obiskovalcev je moralo žal oditi, ker si vsponice niso pravočasno omislili. Za vse tiste je poskrbela ZKD na ta način, da obdrži film na sporedu še danes inutri. Predstavi se bosta vršili istotako v Elitnem kinu Matici točno ob pol 15. Ker je povpraševanje še vedno zelo veliko, priporočamo nabavo vstopnic v predprodaji. Film sam je zelo zanimiv in poučen. Slehernemu človeku odpira pogled v popolnoma tuj svet s povsem drugim nazore, z nam tujo kulturo in načinom življenja. Skratka »Boj za Mandžurijo« si mora vsakdo ogledati.

Najlepši film te sezone je »Glas vestij«. Glas o dobrem filmu gre kaj hitro po Ljubljani. Kakor Tauberjev »Pot k slavisi, se je tudi v Ljubljani med prazniki govorilo po mestu o filmu »Glas vestij«. Obifitno ni našli dovolj besedi za hvalo in priznanje. Stari in mladi, moški in ženske, vse je bilo ganjeno od prekrasnega dejanja vsebine, ki je tako vsakdanja, vendar tako učinkovito lepo prikazana. Lubišči si je v svojo poslednjo umetnino »Glas vestij« postavil nesmrtni spomenik. Da je temu res tako, vprašajte vse tiste, ki so med prazniki obiščevali to krasno filmsko umetnino. Film »Glas vestij« ostane samo še par dni na sporedu v Elitnem kinu Matici, ker čaka že Beograd na njegovo premiero. Vsi tisti, ki ga še niso videli, naj si ga gotovo ogledajo. Po vsej resnici film bodi povedano, da podobnega filma kmalu ne bo v Ljubljano.

Bakrene, medene in aluminijaste predmete izdeluje Josip Otorepec, Ljubljana, Za Gradom 9.

Obledela obleke barva v različnih barvah in pisla tvornaja Jos. Reich.

Brezposelnim v občini Mostah pri Ljubljani. Vsi brezposelni, ki spadajo pod občino Moste in če niso dobili brezplačnega mesa, naj se oglašijo v občinski pisarni danes, 29. t. m. med 10. in 12. uro. Meso se bo razdeljevalo v mesnici mesarja g. Kebrarja. Zaloški čestni pod nadzorstvom župana g. Šemeta. Vsak brezposelnik bo dobil getovo količino mesa brezplačno.

Ženski Pokret v Ljubljani ozorjarja na predavanju dr. Stojana Bajlića, ki bo v četrtek 31. t. m. ob 18. v društvenem prostoru (Selenburgova ulica 7).

Likovnim umetnikom. Umetnostno razstavo v Školski prirediteljski družbi prijateljev umetnosti z omejenim programom: Razstavljeni bodo samo južnoslobo krajinski motivi, a k sodelovanju so povabljeni vsi jugoslovenski umetniki, ki imajo take slike. Prijave takoj imenovanemu društvu, ki plača stroške za vnosne sike ter si pridrži 10 odst. od prodajnih del.

Preklek dražbe. Dražba občinskega lova Hruševca, ki bi se imela dne 31. t. m. vršiti pri sresnem nadlostvu v Kamniku, se s tem preklicuje.

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 1. aprila bo nastajevanje slovenskega cikla Običaje nas akademski slikar Rikard Jakopič iz Ljubljane, ki si je priobčil največje

zasluge, da je z muko in težavo utiral skozi desetletja pot naše mlade slovenske umetnosti. Prapovedoval bo iz svojih spominov o nših domačih umetniških prilikah.

Francoski tečaj v Kranju zaradi okrajšanja velikonočnih počitnic v tem tednu ne bo odlopadil. Vršil se bo v sredo K. tečaj, v četrtek I. tečaj in petek E. tečaj, vsi ob

občajnih urah. Vodja tečajev prosi za polnoštevilno udeležbo.

Društvo sadnih trgovcev za dravsko banovino v Mariboru vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki bo v dvoranah hotela »Orel« v Mariboru 4. aprila ob 10. Udeležba je važna, ker se bo reševalo o reorganizaciji društva.

Žena v sodobnem svetu

Potreba po socialni ženski vzgoji

III.

Socialne šole v pravem pomenu besede zastopajo v Nemčiji v nasprotju s strokovnimi šolami za ože začrtaeno socialno polje, stališče, da si mora poklicna socialna delavka pridobiti znanje na različnih področjih. Na kateremkoli posebnem polju se bo tudi hotela udeleževati, povsod mora biti poučena o gospodarskih in duhovnih življenjskih pogojih naroda, poznati mora uravnotežene probleme in naloge, sredstva za povzdigo narodnega zdravja. Vsestranski znanstveni pouk je potreben iz različnih vzrokov. Nikakor tu ni odločilna misel, da mora imeti socialna delavka možnost, da izpolnjuje svojo službeno dolžnost na različnih specialnih področjih. Temeljna važnost nemškega sistema socialnih ženskih šol je namreč v tem, da mora vsak poklicni delavec, pa naj ima kakršnokoli delo, poznati in spoznati celotno socialno skrbstvo kot nekaj enotnega, med seboj povezanega, in da mora biti vsak toliko duhovno vešč na različnih področjih, da po potrebi lahko naveže od svojega specialnega dela stike z drugimi področji. To načelno poljovanje važnosti in zahtev vsakega socialnega poklica je dalo pobudo za ustanovo ženskih šol. Širši krogi so zastopali stališče, da specializirane strokovne šole za posamezna področja socialnega skrbstva niso potrebne, ker naj se izvršuje vsako socialno delo pod širokimi vidiki v upoštevanjem socialnih vzročnih zvez. Poleg teh načelnih razmotiranj, ki govorijo prid socialnim šolam splošnega značaja, so praktična in družovrstnega pomena. Med praktičnimi bi bilo predvsem navesti, da se večina mladih žensk, ki si izberejo socialni poklic, ne morejo vnaprej odločiti za katerokoli specialno polje; da nalog, ki jih stavlja posamezna področja mlademu delavcu, ne morejo takoj jasno pregledati; da nimajo konkretne predstave o tem, koliko in katere sile zahteva socialno delo od njih na tem ali onem področju. Tudi ni umestno, da bi bila socialna delavka že vnaprej strogo vezana na to ali ono socialno področje. Za socialno delo je važno in koristno, da socialni delavec, če tako zahtevajo okoliščine, lahko preide z enega na drugo področje, ker so lahko izkustva, ki jih je imel na prvem mestu, za drugo prav neprecenljiva in neogibno potrebna. Menjajne področje, na pr. od oskrbe ubogih do socialno-političnega udeleženja in mladinskega skrbstva, mora biti omogočeno vsaki delavki, kakaj pooblaščenica socialnega dela uporablja duševne sile poklicne delavke v taki meri, da vseh občrži ta svojo dolžnost in svobodo, le če menja področje. Na vsak način pa dajeta sploš-

na duhovna podlaga in znanstvena izobrazba možnost, da bostransko in pogosto preve utrudljivo vsakdanje delo prepojiš in poživiš z duhovnostjo.

Teoretični pouk je v socialnih šolah usmerjen na dve strani. Obsega splošno izobraževanje, socialno-znanstvene in socialno-etične predmete in poleg tega posamezna področja, ki se neposredno nanašajo na praktično delo. Da je to zadnje potrebno, je jasno. Pouk o skrbstvu, o varstvu otrok, javnem zdravstvu, obrtnem zakonu, zavarovalnem zakonodavstvu — vse to ne potrebuje utemeljitve. Samo po sebi umevna pripraviljenost je, katero potrebuje vsak socialni delavec. Orodje je, brez katerega ni mogoče delati. Ob tem nam spet postane jasno, da je specialnemu delavcu potrebno mnogotero in enostransko znanje, kakaj delovati v šolskem skrbstvu, ne da bi bil poučen o zakonu o vzgojnem skrbstvu in alimentacijski dolžnosti očeta do nezakonskega otroka, ni mogoče; prav tako ni mogoče izpolnjevanje mesta mladinske skrbnice in ne biti poučen o pravicah, ki jih daje delavki zakon o delavskem zavarovanju. Brez tega temeljnega znanja ne more postati dobra skrbnica v dečjem domu. Zelo lahko rečemo, da je uvedba v posamezna področja vede, ki se nanaša na socialno prakso, potrebna vsaki socialni delavki.

Na nemških socialnih šolah predavajo učencem o socialnih nepravilnostih in njihovih vzrokih, o obstoječih pomožnih napravah, ustanovah in zakonih, in sicer: za gospodarsko pomoč (socialno skrbstvo na eni in poklicna vprašanja, delavska zaščita in zavarovalno zakonodajstvo na drugi strani) za zdravstveno skrbstvo (socialna higijena) za socialno pedagoško in duhovno pomoč (problemi otroškega, šolskega in mladinskega skrbstva, narodno-prosvetno delo, za uravnoteženo reformo (mladinsko skrbstvo, reševalno delo). H tem predmetom, ki so nekakša teorija prakse, pristevajo tudi kurze, v katerih poučujejo metodo socialnega dela. Treba je ne le popisati razmere, razkriti vzroke, utemeljiti zahteve socialne reforme in socialnega dela, temveč tudi pokazati, kolikor je to mogoče v teoriji, kako izvršujejo in kako je izvrševati socialno delo. S tega vidika so potrebna metodolna navodila za vse načine socialnega dela v zavodih, pisarniški in zunanji službi, kakor tudi za vzgojne, preprečevalne, negovalne skrbstvene, reševalne in delovne metode. Učence naj spoznavajo važnost in tehniko posameznih nalog, nauče naj se promišljenosti in predurnega delovanja. Zato je potrebno poleg pouka o načelih vsakega narodnoskrbstenega dela tudi pronicanje v psihološko-pedagoška vprašanja.

Iz akvaristove torbe

O drstenju in drugem

Dasi je pomlad že potekala na vrata, se je zima dokaj nevidno obnašala in ji zapahnila duri pred nosom. Pa ne bo dolgo, ko bo vizerd vzbudila prirodo k novemu življenju. Začelo vrvenje in življenje v vodah. Ribice se bodo zbirale v večjih jatah k svatbi, drstilo bodo. Lipani se bodo potakaj v stranske bistrte potoke. Mlečniški se pri tej priliki svetijo, če jih obseva sonce, v mavricastih barvah. Dva meseca bo trajala ta svadba, aprila in maja. Ikrnica (samica) odloži okoli 4000 do 7000 iker. Sulec je že počel v marcu in bo odnehal v maju. Tudi on se podja v pritoke. Ostajo svoje vnete si zagotovi ikrnica z 10 do 20.000 ikrami šuka se je začela žentiti februarja in bo odnehal v aprilu. Ženi se v plitkih vodah. Vsaka ikrnica odloži okoli 100.000 iker, ki ostanejo prepleljene v kepah na vodnih rastlinah. Ostriz bo pričel svatbo v aprilu in trajala bo do junija. Z 200.000 ikrami osigura vsaka ženka obstoj svojega rodu. Tudi ostriz se ženi med vodnimi rastlinami, na katerih ostanejo ikre, dokler jih toplota ne ribeže.

Toliko o ribah roparicah. Po številu iker utegomo sklepati, katere od njih bodo v prihodnjih 100.000 letih še obstale in katere bodo izumrle. Po navedenih podatkih bi lahko sklepali, da ne bo lipan preživel sulca, sulec pa ne šuke. Ostriz pa bo obstal. — Roparice se bolj redko roje v sobnih ribogojnicah, ker napadajo ostale manj krvoločne ribice. Zato se tudi dalje ne bom z njimi bavil. Iz tega, kar sem dejal o njih, pa ne sledi, da se ostale vrste ribic, kot n. pr.: kleni, rdečeperej itd. ne lotijo druga ribice. Najmlajši zarod ni pred nobeno ribo varen, pa tudi ikre so izpostavljene njihovi požrečnosti. Ribice, ki sem jih označil kot manj krvoločne, se razlikujejo od roparice samo v tem, da se ne napadajo medsebojno, če so kolikšak odrasle. Tudi te ribice bodo kmalu začele z drstenjem. Mednje spada tudi rod krapovcev (Cyprinidae), ki so baš najprikladnejši za naše ribogojnice. Za čas drstenja mora vsak akvarist vodeti, ker mu pove, kdaj naj lovi mladice. Povprečno traja 15 dni, dokler se ribice ne izležejo.

Androga drsti maja in junija. Odloži kakih 100.000 iker na vodne rastline. Zelenka in pisanka, ki spadata v vrsto belic, drsita v istem času. Črnooka, ploščič in ozrlca spadajo v vrsto poščičev, ki se odlikujejo z dolgo podrepno plavutjo in drste od maja do julija. Vrsta pezdilki odlaga svoje ikre v žive školjke s pomočjo cevi, ki jo spusti ikrnica v odprtino školjke. Mlečniški oplođi ikre v školjki z drstenjem nad njo. Drsti pa aprila in maja. Podust drsti aprila in odloži ikre na dno rečnih pritokov. Lini se ženi v maju in juniju. Ikrnica odloži ikre na vodne rastline bajejev in lezer Črnooka, ribica z rdečimi očmi, drsti aprila in maja na plitvini med vodnimi rastlinami. Isto velja za platinico, klina, kleniča in rdečeperejo. Jez in blisavec drstita v jatah marca in aprila med vodnimi rastlinami, ali pa na prodastem dnu. Pisaneč globoček, mrena, pohra, koreselj in krap drste v maju in juniju v jatah na plitvini in med vodnimi rastlinami. V juniju in avgustu so mladici že precej dorasli.

Prav zanimivo je vzeti z rastlin ikre, ki se potem izležejo v domači ribogojnici.

Ravno tako zanimivo je vzeti iz raznih potokov in bajejev najmlajši zarod, komaj pol centimetra dolge ribice. V jeseni se potem že vidi, v katere vrste spadajo. Z najmlajšim zarodom pa moramo oprezo ravnati. Take ribice so silno občutljive in če ni posoda, v kateri jih nosimo, polna in zamašena, se ubijejo na stenah posode. Tudi na temperaturne razlike vode je treba paziti.

Zelo zanimiv primer se mi je pripetil lani s takim najmanjšim zarodom. V Borovniškem potoku sem ujel razne ribice in jih dal v kanzlijo. Med vodnimi rastlinami sem zagledal jate najmlajših, komaj pol do en centimeter dolgih ribic in ker sem se bal, da ne bi izdržale prenosa v kanzlijo, sem vzel termos, izvil kavo, izplaknil, in vili z malim kozarcem vanjo zarod in jo postavil v bližino prijetelja, ki je tik obale dremal v travi. Potem sem šel po rastline, da jih denem v termos, ko bo napolnjena. Med tem se je tovariš prebudil in siljal sem ga vprašati: »Ali je še kaj notri?« V dobri veri, da misli na steklenico, v kateri je bilo vno, sem odgovoril: »Kar izpil je teh par požrvkov!« Koj potem se je zonet ozel in rekel: »Saj je bila samo mlada voda notri!«

Začuden sem se ozrl in osunil, kajti prijatelj je držal termos v rokah. Vzel sem jo iz rok, pogledal vanjo — bila je prazna. Izpil je vodo z zarodom vred. Mirno, kakor da bi nič ne bilo, sem potegnil steklenico iz torbe, mu jo ponudil in šel brez besed nazaj k vodi in vlovil nov zarod, misleč pri tem na ribice, ki so po nesrečnem naključju plavale v žolcuju tovaršja. Zadovoljna sva bila oba, da ni bil v termosu kaj močedar ali piškur, ki bi ga s težje prebavil. O. S.

GLEDALIŠČE

- LJUBLJANSKA DRAMA Zafetek ob 20. Torek, 29.: Zaprt. Sreda, 30.: Nekdo. C.
- LJUBLJANSKA OPERA Zafetek ob 20. Torek, 29.: Zaprt. Sreda, 30.: Knez Igor. B.
- Iz gledališke pisarne. Ljubljanska drama urizorji jutri izvršno Molnarjevo komedijo »Nekdo« z gospo Nablocko, gosp. Levariem in gosp. Drenovcem v glavnih ulogah. Ostale uloge igrajo gđ. Polonca Juvanova, Gabrijelčičeva, Daneč, Jerman, Sancin in drugi. Režija je prof. Šestova. Predstava bo za red C. — Veliko Borodnovo opero »Knez Igor« bodo pred jutri v naši operi. V glasovni ulogi nastopi gosp. Primožič. Ostale uloge polja g. Thierryjeva, Kozjeva, Gostič, Janko, Rumpel, Kovač, Zupan in Ivelja. Pri predstavi sodeluje večotni baletni zbor. Opero dirigira kapelnik Štrifol. Režija je Primožičeva. Ker je to skoro gotovo poslednja predstava te opere v letošnji sezoni, je prav posebno onozarjamo vse ljubitelje ruske-glasbe nanjo. Predstava bo za red B.
- Mariborsko gledališče Zafetek ob 20. Torek, 29.: Zaprt. Sreda, 30.: Trije vaški svetniki. A. Četrtek, 31.: Traviata. Gostovanje primadone graške opere Tinke Wesel - Polak. C.

Ivan Jelačin starejši

V zdravilišču Lassnitzhöhe pri Gradcu je v petek po daljšem bolehanju umrl znani ugledni ljubljanski veletrgovec, tvornikar in posestnik gosp. Ivan Jelačin starejši, eden najodličnejših predstavnikov ljubljanskega gospodarskega življenja. Rodil se je gosp. Jelačin 1. 1866. v Senožetah na Krasu, v trgovski stroki na se je izučil v Trstu. Še mlad je prišel v Ljubljano, kjer se je iz kot 22letni mladenič l. 1888 osamosvojil in ustanovil tvrdko, ki slovi danes po vse Sloveniji. Pokojnik je bil med organizatorji gremija trgovcev v Ljubljani in je zlasti mnogo sodeloval pri Trgovskem društvu »Merkurij«. Pokojnik je tudi zapolčel akcijo za zgradbo Trgovskega doma.

Kakor sploh Kraševci je bil tudi pokojnik vedno odločen rodoljub. Njegova nacionalna zavest se je zlasti utrdila v Trstu, kjer so bili takrat hudi nacionalni boji. Zato je tudi vedno bil med prvimi podpiralci Ciril Metodove družbe. Njegova trgovina je prva začela prodajati družbine izdelke.

Vse življenje je bil gosp. Jelačin izredno delaven in je dvignil svoje podjetje med vodilne tvrdke v naši ožji domovini. Bil pa je pri vsem tem neumornom delu izredno blagega značaja in je rad pomagal sironikom.

Poročen je bil pokojnik z go. Minko iz ugledne trgovske rodbine Traunove na Glineah. Z ženo, ki mu je umrla že pred leti, je vzočil več otrok, ki se vsi nahajajo v uglednih pozicijah. Sin Ivan, ki je predsednik Zbornice za TOI, mu je naslednik v trgovini, drugi sin, inženjer Milo, vodi tvornico zamaškov tretji sin pa je naš znani operni pevec tenorist Mirko. Hčerka ga. Minka je poročena z ravnateljem Ljubljanske kreditne banke, gosp. Krofca, a druga hčerka ga. Elica je soproga arhitekta gosp. inž. Vladimira Šubica.

Truplo dobrega pokojnika prepeljejo v Ljubljano, kjer bo pogreb v torek ob 15 v todbinsko grobnico pri Sv. Križu. Bodi uglednemu in priljubljenemu pokojniku obranjen časten spomin! Njegovim svojcem naše iskreno sožalje!

Novi grobovi

V ljubljanski bolnici je na velikonočno nedeljo dopoldne umrl g. Ivan Tavčar, revident drž. železnice v pokouju. Pogreb uglednega moža bo danes ob 16 izpred bolniške mrtvaške veže na pokopališču pri Sv. Križu.

V zavetišču sv. Jožefa na Vidovdanski cesti v Ljubljani je v nedeljo umrla v čestiti starosti zasebnica gospa Barbara Cer-

meljeva. Pogreb bo danes ob 17. izpred mrtvaške veže zavetišča.

V Radomlju je v starosti 65 let umrla blaga mati in žena, gospa Franciška Škerjančeva. K večnemu počitku jo bodo položili danes ob 16.

V Sevnici je po daljšem bolehanju umrla gospa Cecilija Verličeva, posestnica, vdova po davčnem služitelju. Vzorno je vzgojila svoje tri otroke, od katerih je gospod Franjo Verlič sodnik v Murski Soboti. Pogreb dobre matere bo danes ob 16. Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

Zagatenje. Zdravniška mnenja zaznamujejo naravnost presenetljive rezultate, ki so jih dosegli z naravno »Franz Josefov« grenčico pri ljudeh, ki mnogo sede v svojem nočniku.

Nogometne tekme izven dravske banovine

Velikonočne praznike so izrabila razna domača in tuja moštva za zanimava gostovanja, ki so povsod prav dobro uspela in privabila množice gledalcev.

Pri nas smo imeli za praznike naslednje goste: v Zagrebu moštvo Čechie Karlina iz Prage, v Splitu Sportklub iz Gradaca, v Osijeku enastorico Kintži iz Temešvara. Beograjska Jugoslavija je sodelovala na velikem velikonočnem turnirju v Budimpešti. Hašk pa gostuje v Nemčiji.

V naslednjem objavljamo rezultate:

- V nedeljo:
- Budimpešta: III. okraj : Jugoslavija (Beograd) 1 : 0 (0 : 0). Beograjčani so dali povprečno igro, vendar na se v celoti napravili prav dober vtis. Na boljše može so imeli v Snašću, Žečevicu in Gieriu Ferencvaros : Hungaria 5 : 1 (2 : 1). Ferencvaros je bil vso igro v premoči in je pokazal odlično igro, kakršne že dolgo niso videli v Pešti. Zanimivo je, da mu sodnik Biro ni priznal še dveh golov, ker ni bil siguran, da je žoga dveh golovo črto.
- Zagreb: Čechie Karlin (Praga) : Viktorija 3 : 1 (1 : 1). Gostje niso pokazali velike ambicije in Viktorija se je odločno branila, vendar v rezultatu ni imela sreče. Rezultat kljub temu ni realen in bi moral biti najmanj neodločen.
- Split: Hajduk : GAK (Gradec) 2 : 2 (1 : 0). Hajduk ni igral najbolje in zaigral mnogo lenih šans. Gradčani s kot celota bolj ugašili in je neodločen rezultat na vročih snljskih tleh zanje nad vse časten. Igrišče je bilo blatno, ker je dopoldne deževalo.
- Osijek: Gradjanski : Kintži (Temešvar) 4 : 1. Po odlični igri domačih je bil vsi poraz gostov zaslužen.

Kronika velikonočnih praznikov

Praznovali smo ob zadovoljivem vremenu prav mirno — Po planinah in okoliških hribih je mrgolelo smučarjev in izletnikov — Žrtve nesreč in surovosti

Ljubljana, 28. marca.

Po cestah in ulicah so se počasi premikale množice ljudi, se prelivalo preko trgov, se tu pa tam ustavile, potihnile in se zastremle z motnimi očmi predse. — Praznično oblečeni ljudje, mešan in okoličan sta se gledala v procesiji, v bela in rdeča bandera, prisluhnila molitvi starih žen in godbi, ki je kipele pod sinje nebo.

Lepa je bila velika sobota — polna solca. — In ta ali oni je morda malo pomislil na čudoviti red v svetu in na pozno pomlad.

Ko so se za procesijami zaprla visoka cerkvena vrata, ko so je polegel trušč zmagoslavni koračnik, ko so se trume ljudi razlele, ko je šentkrižsko, trnovsko, šenklaško, frančiškansko in škofješko faro zajel mir, ko so po vsem katoliškem svetu potihnile orgle in zvonovi in je ostalo le trenko bitje ur — je zavladal najsvetejši trenutek.

Gospod je vstal

Ob tem spominu, ob tisti sto in stoletni misli — tih udanosti in pričakovanju — je zemlja objela tišina. Človek je utonil v njej uklenjen od pomladne noči, se zamaknil v temo, v skrivnostno dogajanje v svetu in vztrepetel pred nedoumljivostjo vsega življenja in človekovega boja v njem.

Bila je velika noč.

In noč se je nagibala k jutru. Petelini so odpeli svojo budnico. — In bližala se je velika nedelja.

Velika nedelja — praznik zmage in veselja! — Ta misel je bila vrisk, poln bolečine, je bila hkrati krah, poln upora, v katerem je moral vztrepetati ves katoliški svet.

Tam, kjer sklanjajo geste trume globoke na prvi trudne glave, tam, kjer zo kakor iz teme svetle, odrte oči v jutrišnji dan, tam je stok, ni sonca. Molitev, ki jim kiti z usnice proti neskončnemu nebu, je uteha, je kdaj pa kdaj svetla kaplja v morje človekove bede, je zadnje pribežališče milijonov, ki hočejo odrešenika in kruha, zadnje pred neizvedljivim.

Glejte človeka!

Po svetu pa hodi Antikrist in išče močnih, išče najmočnejših. — A Krist se vprašuje: kdo bo tako slab, da se uda niemu, velikemu izkušnjavcu vseh bednih: ki hoče odrešenika in kruha? — Trkajte — in odpro se vam bo!

Človekov duh se je za nekaj trenutkov poglobil v dvatisočletni misterij Mesijeve smrti in vstajanja. In ta ali oni je sredi premišljevanja plašno dvignil glavo:

»Ali se nebo ni stemnilo?«

»Ali se ni strela zemlja?«

»Poslušnil je:«

»Ali ne prihaja od nekod zamolklo podzemeljsko bobnenje?«

Nišesar ni bilo.

Bil je le privid, strahotna slutnja o najzgodnejem — človek je spet sklonil glavo in zašepetal:

»Slava Tebi, o Gospod vojnih trum!«

Molitev pa ni bila več molitev. Bil je strah, ki je premikal usnice, trepet v razodetju sv. Janeza. — Nekje hrzajo nestrpnopokalniki jezdec.

A na zemljo je lilo sonce, dobro in vsem enako. Zemlja je sveže zavonjala.

Ni bilo godbe in ne v vetru planolajočih bander, množice se niso več počasi premikale — odhitele so v pomlad — s pesmijo v sebi in z vero v bodoči veliki, veliki dan.

Tako so se na sončni veliki ponedeljek obrzali z jasnim vsem.

Torej je Gospod res vstal?

Zares je vstal. —

Zdaj menda nihče več ne dvomi v pomlad.

Velika noč je potekla v Ljubljani prav mirno in polnična oba dneva ni imela posebne prilike za intervencije. Bolj je bila zaposlena reševalna postaja, največ dela pa so imeli v sprejemnem uradu ljubljanske bolnice, kamor so v zadnjih dneh prepeljali prav znatno število ponesrečencev in žrtve pretepanja.

Dve žrtvi velikonočnega streljanja

Ze vsako leto smo obsojali nesmiselno streljanje s topi. A da so zaman vsa svara kakor tudi oblastveno omejevanje te povsem nepotrebnih navade, so pokazale letošnje nesreče, ki jih je spet bila cela vrsta in so ponekod zahtevale prav težke žrtve. Dva taka ponesrečena so prepeljali tudi v ljubljansko bolnico, a za enega je pomoč bila, žal, prepozna. Velikonočno pokanje s topi je moral plačati z mladim življenjem...

Jože Ahač, 19-letni posestnik sin iz Male Reke št. 85 pri Celju, je šel v soboto za procesijo. Kmalu nato so začeli vaški fantje streljati z možnarji in radovednost je privedla v bližino tudi Jožeta. Nekaj časa je gledal fante, nato pa je stopil k možnarju, ga nabasal in sprožil. Fant še ni nikdar tega delal v življenju in je seve basal napačno. Posledica je bila strašna. Se preden se je fant umaknil, je možnar raznesel, ves naboj pa je udaril nesrečnemu Ahaču v obraz. Strašno ranjen in nezavesten se je zgrudil in moral so ga z vlakom prepeljati v Ljubljano, kjer ga je z glavnega kolodvora zvečer okrog 19. reševalni avto prepeljal v bolnico. Sirovak je bil strašno zmeden, imel je razmesarjen ves obraz in osteljel je na obe oči. V bolnici so se trudili, da mu rešijo življenje, ves trud zdravnikov pa je bil zaman in nesrečni Jože je davi po hudih mukah umrl.

Na velikonočno soboto so streljali s topi tudi v Konjški vasi pri Konjicah. Po neprevidnosti mladih fantov pa se je vnel kilogram smodnika blizu nabitega možnarja, pri nastali eksploziji sta bila pa hudo poškodovana posestnikov sin Stane Skrbinšek in neki njegov tovariš. Oba so precej nevarno ranjena prepeljali v mariborsko bolnico.

Surovosti

Kovač Ivan Kljun iz Ljubljane se je danes dopoldne peljal na kolese mimo tovarne za klet, tam pa ga je neki uniformiranec baje brez pravega povoda tako močno pahnil s koleca, da je Kljun nezavesten obležal na cesti. Dobil je hude poškodbe na glavi, v bolnici so pa ugotovili tudi notranje poškodbe.

Brezposelni ključavničarski pomočnik Alojzij K. iz Zelene jame pri Ljubljani se je na velikonočno nedeljo zvečer vračal med skupino fantov, ki so se pripravili in ruvali, nenadoma pa ga je eden izmed njih sunil z nožem v desno roko. Alojzij K. je moral v bolnico. Nauk? Ne praskaj tam, kjer te ne sibi!

Anton Grozdek, kovaški mojster, rojen 1905 v Podgorici pri Ljubljani in tam stanujoč, je bil večer na neki zabavi, pri kateri ga je nekdo napadel in česnil z lopato tako močno po desnem licu, da mu ga je preklal.

Ivan Jakič, brezposelni čevljarški pomočnik iz Most, je bil v nedeljo v gostilni, kjer ga je neki hlapec s topim predmetom tako močno udaril na levem očesu, da so ga morali prepeljati v bolnico. — V bolnico je morala tudi Marija R., stanujoča na Trnovskem pristanu, ki ji je mož z loncem po glavi voščil vesele praznike. — Žrtve pretepačev je postal še delavec Ludvik Rajber z Bleda, ki ga je nekdo z nožem sunil v desno roko.

Druge nesreče

Na oba praznika so igrali v Ljubljani simpatični železničarji iz Pečuha na Madžarskem. Prvi dan so nastopili proti Primorju, drugi dan proti Ljilji. Pri drugi tekmi se je pripetila manjša nesreča, ki se je prvi hip videla huja kakor je bila v resnici. Ko je eden od igračev zapodil žogo proti madžarskemu голу, je dobil žogo v glavo od zadaj igrač Josef Lugos, železniški uradnik iz Budimpešte, in to s tako silo, da je nezavesten obležal. Reševalni avto ga je prepeljal v bolnico, kjer pa se je Lugos kmalu ovestil in so ga tovariši vzeli s seboj.

Janez Högnigmann, 13-letni posestnikov sin iz Dolenje vasi pri Ribnici, je večer jahal konja, ki ga je neki 12-letni fantič nenadno močno oplazil s šibo. Konj se je splašil in skočil stran. Janez je pa v loku odletel in padel tako nesrečno, da je nezavesten obležal. S hudimi notranjimi poškodbami so ga prepeljali v ljubljansko bolnico.

Hudo nesrečo so imeli danes v ljubljanski bolnici sami. Uslužbenec France Rebernak je opoldne sedel v veneričnem oddelku, nenadno pa mu je postalo slabo in je padel s stola ter se zakotalil po stopnicah. Obležal je z obema zlomljenima rokama, je pa tudi hudo poškodovan na glavi.

Napad in eksplozija

Maribor, 28. marca.

Velikonočne praznike smo imeli v Mariboru, kar se tiče vremena, prav lepe. V soboto se je nestalno vreme vneslo in velikonočna nedelja se je znašla v objemu solca. Čez dan se je sicer nebo zopet začelo oblačiti, vendar pa so imeli številni izletniki in smučarji ugoden dan za razvedrilo.

Oba praznika sta potekla skoraj v največjem miru, občutili je bilo hudo pomanjkanje denarja. Kronika je sicer dokaj skromna, vendar pa nesreče niso izostale. Neznani moški je na velikonočno soboto napadel z

vse detinstvo je bilo dolga, težka pot. Na tej poti nismo nikoli srečali otroka. Kako bi mogli srečati otroka, ko pa je nam bilo devet, deset, enajst let. Posedali smo na topovskih cevih, teškali puške, z velikimi očmi strmeli v krožeče aeroplane, se vozili na vojaških avtomobilih, gledali ranjence in noč za nočjo poslušali pred bolnicami njihov stok, kletev — in lovili, trepetaje po vsem telesu, njihove zadnje izdihe.

Pred dobrimi osemnajstimi leti je bilo to. In časih smo šli v gozd in se igrali Avstrije in Ruse. Rusi so morali biti zmirom tepeni. In so bili. Naša vojna zvijača je bila zelo preprosta. Avstrije je bilo zmirom več kakor Rusov. S tem smo bili vsi čudno zadovoljni. Vojna je morala biti, zato so morali biti tudi Rusi. Najstarejši — ki je bil zmirom Avstrije, je časih precej samovoljno odbral Ruse. Njemu je šlo za zmago. — Ali ni imel prav?

Pred dnevi sem ga srečal. Bos in razstrgan je bil, poraščen in prezebel. Naš Gal. Pa sem se spomnil vse naše mladosti, njega in tovarišev, ki so se porazgubili v svetu. V tistih časih, ko smo hodili iz mesta v gozd in se igrali Avstrije in Ruse, je on, naš Gal, zmirom hotel biti general. Ne vem, kdo ga je zaradi tega krstil za Gala. Vprašal

dela domov se vračajočega Antona Gmajnerja in ga tako obdelal, da je nezavesten obležal. Ker ga ob običajni uri ni bilo domov, so bili njegovi domači v velikih skrbeh in so ga šli iskat. Našli so ga na cesti blizu domače hiše nezavestnega. Težko poškodovanega so prepeljali v bolnico.

Huda nesreča je doletela 16letnega vajenca Srečka Štigliča iz Radvanja. Fant je napolnil lončeno posodo s karbidom in ga zalil z vodo. Karbidovi plini so lonec raznesli in je dobil fant precej hude poškodbe po obrazu. Prepeljali so ga morali v bolnico, kamor so govedili iz raznih krajev še več drugih ponesrečencev z manj občutnimi poškodbami

Pretep na veliko nedeljo

Kamnik, 27. marca.

Velikonočni prazniki v Kamniku tudi letos niso minili brez običajnega pretepa. V gostilni pri Martincu na Suti so se fantje v nedeljo jutraj zbrali okrog litra, da si pred mašo voščijo veselo Alelujo in da voščilo tudi primerno zalijejo. Nekaj časa je v fantovski družbi vladala prav prijetno razpoloženje in nihče si ne bi mislil, da se bo njihov pogovor o pirih, gnjati in hrenu še pred glavno mašo v šušenski cerkvi končal z obžalovanja vrednim pretepom, ki je dal mizoljubnim kamniškim mešancom za oba praznika dovolj snovi za razne živane debate in razprave o sirovosti.

Prepirati sta se pričela dva krepka kmeč-

stisnila. Dete je utihnilo za vedno. Da bi zakrila svoje dejanje, je cavila mrtvega otroka v cunje in ga zakopala pri studencu. Mislija je, da bo tako zbrisala vsako sled svojega zločina.

Ljudje pa so kmalu opazili pri njej izpremembo. Za zadevo se je začelo zanimati tudi orožništvo. Pri zaslišanju je žena spodbela vse tajila in je priznala le to, da je bila noseča, a da je predčasno porodila pri potoku, ko je prala perilo. Zapletala pa se je vedno bolj v protislovja in naposled vse priznala. Pokazala je kraj, kjer je dete zakopala, in res so tam našli 15 cm globoko jamico, v kateri je ležalo v cunjah zavito mrtvo dete.

Obdukcija je ugotovila, da je otrok ob porodu živ in bil nato zadavljen. V grlu deteta so našli papirnat zamašek, kar kaže na nasilno smrt. Otroku je žena najbrž mašila papir v usta tako dolgo, dokler dete ni utihnilo. Zločin brezsrčne matere je zbudil veliko ogorčenje med prebivalstvom.

Mati je zadavila novorojenčka

Murska Sobota, 28. marca

Posestnik Mikloš Ožvald se je pred tremi leti izselil v Ameriko, da si tamkaj poišče zaslužek. Na svojem manjšem posestvu doma je pustil svojo ženo Marijo in njeno mater. Kmalu po odhodu njegove žoje pa se je začel sukati okrog Marije njen svak Janez iz Cepincev, kar ni ostalo brez posledic za Marijo. Njena mati je kmalu opazila njeno izpremembo vendar pa je hčerka odločno zavračala vsake očitke.

V početku letošnjega leta pa se je njen mož nenadno vrnil iz Amerike. Žena, ki je bila zaradi nepričakovanega prihoda svojega moža presenečena, je v strahu pred njim skrivala svoje stanje, kakor je mogla. Ljudje so sicer zgovorili to in ono, kar je prišlo tudi na ušesa možu, vendar pa ta vsem tem govoricam ni verjel.

Pred dnevi, ko je baš prala sode, je žena začutila bolečine in zvečer je že porodila živo dete. Ker se je bala, da bo jok deteta slišal njen mož, ki je spal v isti sobi, je prišla dete z rokami za vrat in

zovalega oddelka. Varnostna oblastva so marljivo posvečevala za njim, a nikjer ga ni bilo mogoče iztakniti. Ko so ga zjad vrhniški orožniki vprašali, kako se je znal toliko časa izogibati policije in orožnikov, jim je povedal: »Prav lahko, spal sem po kozolcih, pri dobri kmetih sem se pa hranil. Prišel sem pa tudi večkrat v Ljubljano, kjer sem srečal svoje stare znance iz jetišnice in pozdravil sem mimo grede tudi paznike...«

Vprašanje, zakaj je pobegnil iz bolnišnice, je zasmešljivo odvrnil: »Zdravniki mi je na zigmariju (opazovalni oddelke) nekdo dejal: Kaj mislite, da ne boste šli v Leopoldovo? To me je zjezilo in samper sebi sem sklenil: Lojze, tja pa ne pojdeš!«

Lojzeta Kosiča so orožniki izročili najprej vrhniškemu okrajnemu sodišču, ki pa je odredilo, da so ga na veliko soboto odpeljali v Ljubljano, kjer so ga sprejeli z velikim začudenjem, ker so nač vsi sodili, da je potepin že davno za mero.

Aretacija pobeglega blagajnika

Brežice, 28. marca.

Na veliko soboto dopoldne je vzbudila med potujočim občinstvom splošno senzacijo aretacija elegantnega gosпода. Mladi gospod je sedel v bližnji restavraciji poleg kolodvora. Sameval je, mrko je zrl predse ter postajal neroven, čim je kak gost vstopil v sobo. Na neznanega tujca sta bila opozorjena tudi službojca organa železniške policije iz Ljubljane in z Zidaneza mosta. Ko sta tujca le površno premetrila, se jima je zdel takoj sumljiv in sta v njem spoznava blagajnika železniške direkcije v Zagrebu Frana Kerna, a rodu Dunajčičana, a pristojnega v Karlovc. V zagrebških »Novostih« sta namreč 22. t. m. čitala o večjih defraudacijah pri omenjeni direk-

Trije v rokah pravice

Zanimiva zgodba o aretaciji znanega vlomilca in simulantna Kosiča — še dva druga

Vrhnik, 28. marca.

Komandir orožniške stanice, narednik Zadržnik in kaplar Fran Kaplan, sta se na veliki petek dopoldne podala na patrolo proti Večki in Mači Ligošni. V zadnjem naselju sta izvedela, da se skriva v nekem kozolcu neznani klatet, star kakih 30 let in izredno močne postave. Ljudje so tuž povedali, da berači okrog, da pa sicer ni bil doslej nevaren tuji lastnin. Orožnika sta šla v skodev in izkopala potepuha iz sena. Ob napovedi aretacije se je potepuh malomarno nasmešnil in jima sledil na orožniški postaji. Tam so natančneje prelistali seznam sumljivih elementov in po trilateral ljubljanskega deželnega sodišča so ugotovili, da je aretiranec že davno iskani Lojze Kosič, doma iz Pliskove pri Sezani, ki je lani v oktobru rafinirano igral pred ljubljanskim senatom matca.

Obtožen je bil takrat nekoga v čema. Takoj po aretaciji je začel vztrajno simularati, da je nem. To se mu je tako posrečilo, da sta zdravilca peshajara v svojem izvedeniškem mnenju poudarjala, da je »neznan mntec« za dejanje neodgovoren zaradi psihone odrevenelosti. Sodišče je zatorej takrat odredilo, da se neznanec odpošlje v okvalni zavod v Leopoldovo. Leopoglavje pa se je mutec tako ustrašil, da je čez nekaj dni spregovoril in nato pred preiskovalnim sodnikom natanko opisal svoje pustolovščine. Pravil je med drugim, da je moral pobegniti iz Italije, ker se je doma stregel s fašisti. V ljubljanski okoliščini se je dal časa klatil, nato je v Dobrovi vlomil v neko trgovino, ker je bil popolnoma sestradan in si je hotel nabaviti nekaj blaga.

Lojze Kosič, ki je po poklicu natakhar, prav baster in popolnoma vešč Italijansčine in nemščine, je bil nato sredi novembra odposlan iz sodnih zaporov znova na opazovalni oddelke. Tu je baš na državni praznik 1. decembra okoli 2. ponoči pobegnil iz opa-

let njihovih duhov in jih napravili za svoje lutke.

He, in potem se je pričel boj. Mož proti možu. Naše drobne, koščene pesti so se dvignile brez usmiljenja. In generali so vpili, suvali zdaj tega zdaj onega, poganjali svoje vojake s kletvijo, s prošnjajo in z nasmehom v boj, iskali zanje skritih koticov, poveljali tako strastno, da se je kdaj pa kdaj slišalo celo v nasprotni tabor. O, prav gotovo, tako krutih generalov in vojska ni moglo biti tam, kjer se je bliškalo in grmelo. Mi pa smo, polni vere v svojo mlado moč, govorili: »Ha, ko pridemo mi tja, jim pokažemo — Rusom in vsem!« Tako smo govorili v odmoru, kadar smo za pol ure sklenili premirje.

Potem pa so generali spet zavpili. Vojski sta se ločili v sovražna si tabora. Nastala je tišina. Le tu pa tam je v listju zašumelo. Plazili smo se drug proti drugemu kakor pošasti. Generali so šepetali. Zdaj pa zdaj se je začel hrup osoren glas. Nenaadoma se je razlegel oglušajoč krik. Trčili smo. Zada pa je rezerva nabitala ključce z vizigaličnimi karpami zabijala vanje žeblje in udarjala potem z nima v debela ali v skalo. da je treskalo in vojskama vivalo v dušo obup, strah, pogum —

da sta med neprestanim pokanjem kakor besni udarili druga v druga. In veliki ključci so bili topovi, majhni puške. Po deset ključev je streljalo, po dvajset vojakov se je bilo za zmago — in odnašalo pisane maroge in od pesti zadane bule in rane. Nazadnje pa so Rusi le zmirom bili premagani. Tako smo odločili.

Gal stoji pred mano, beden, raztrgan, bos in gladen. Le zdaj ne more biti nič več general. Od tistih tovarišev, s katerimi je pred osemnajstimi leti doživljal svojo mladost, ga le malo kdo še pozna. Morda je res kdo od njih opasan s sabljo in bo general.

Da, da, takrat smo se marsičesa naučili. Gladu, boja, zatajevanja samega sebe, dosezanja časti. Vodili smo prave vojake pred javno hišo, Madžare, Nemce, Poljake — od tam pa so nas nanodili z bajonetni. Paglavce. In po trije smo spali v eni postelji, po deset v eni sobi, na tleh ali kjerkoli, z galskimi in primorskimi begunci — in našepet je bil groza — iz groze smo molili sredi noči, sredi noči prosili mater kruha, tistega črnega svinca, z raskavimi ovsenimi luskinami polnega kruha. — Pa smo se šli zaslednji dan bit

Rudolf Kresal:

Pomlad

Ne mislite, da sem prišel, da prinesem mir na zemljo; nisem prišel, da prinesem mir, ampak meč.

(iz evangelija sv. Matevža pogl. 10. 34.)

Spomnil sem se teh Kristusovih besed, ko je stal on, moj davni prijatelj in sošolec pred menoj bos, raztrgan, bled, upalih lic, tresoč se od mraza. Glavo je sklanjal na prsi. Bilo je, kakor da se mi ni upal pogledati v oči. Njegovo veliko, močno telo je bilo kakor izkoreninjeno. Bal sem se, da ne omahne, ne pade na spolzka tla. Čez nekaj časa je dvignil glavo in tiho dejal:

»Zdaj je tako.«

Spet je pobesil glavo, se zastrmel v lesketajoči se sneg in roko je skrčil v pest.

Dolgo ga nisem videl. Pred osemnajstimi leti sva se razšla — krenila vsak svojo pot. Že takrat smo bili zelo zamišljeni in našo slovo je bilo čudno. Nihče ni dal tovarišju roke. Brez nasmeha, brez veselja smo šli vsak v svoj svet — mračni in s težkimi koraki. Naših deset, dvanajst let življenja,

si more ogledati Ljubljana najlepši film, karkoli jih je bilo doslej napravljenih

Glas vesti

Lubitscheva nesmrtna umetnina vzeta iz vsakdanjega povojnega življenja, preprosta in vendar tako čudovito lepo predstavljena, da mora ganiti slehernega človeka

Mater, očetje! Ogledajte si ta film!

Predstave ob 4., 1/8. in 9 1/4. Telefon 2124

Elitni kino Matica

Samo še danes in jutri si more ogledati Ljubljana najlepši film, karkoli jih je bilo doslej napravljenih

Glas vesti

Lubitscheva nesmrtna umetnina vzeta iz vsakdanjega povojnega življenja, preprosta in vendar tako čudovito lepo predstavljena, da mora ganiti slehernega človeka

Mater, očetje! Ogledajte si ta film!

Predstave ob 4., 1/8. in 9 1/4. Telefon 2124

Elitni kino Matica

oči in tist je tudi prinesel defraudantovo sliko. Pogledala sta izreček poročila in premetrila poteze neznančeve.

Takoj nato sta stopila k neznančevi mizi in ga vprašala, kako se zove. Zamomljaj je neko tuje ime. Ko sta mu pa vrgla v brk, da je on pobegli blagajnik, brez daljšega oklevanja priznal, da je iskani Kern, ki je poveril po dosedanjih ugotovitvah okoli 120.000 dinarjev. Omenil je tudi, da je malverzacija izvrševal že od l. 1922. Ko je sedaj poveril veliko vsoto, se je obeljal z neko deklino proti Mariboru, kjer je nameraval skrivaj prekoračiti mejo in pobegniti v Avstrijo. To se mu ni posrečilo, zapazil je, da so mu za petami ter se je v avtom obeljal proti Zidanemu mostu. Pri njem sta detektiva našla še malenkostno vsoto 600 Din. Po kratkem zaslišanju na kolodvoru sta ga obeljala v Zasreb in ga izročila tamošnjim policijski upravi.

Po dolgih letih v rokah pravice

Poljsnik, 28. marca.

Orožniška stanica na Poljsniku v litijskem okraju je dobila sporočilo, da so pri nekem samotnem kmetu v okolici Preške pozkušili nočni vlomilci tatinsko srečo. Ropot pri odpiranju hišnih zapahov je zbudil domače, ki so prižgali luč, vlomilci pa so izginili v noč brez sledu.

Orožniki so pod vodstvom komandirja g. Velikane preiskali vse okoliš. Izvedeli so, da se je klatil zadnje dni tam okrog sumljiv moški, okrog 30 let star. Neumorno zasledovanje je dovedlo iskanca kmalu pravici v roke. Zalotili so ga po sledovih skorenj v snegu, ko se je hotel skriti svojim zasledovalcem. Oblastva je ugotovila, da je ujenik Pirih, že več let iskani vlomilec in dolgoprstnik.

Fant za poštno delo ni maral, zato pa mu je bila tem ljubša tuj lastnina. Kadarkoli so odkrili njegove hudobije, se je orožnikom le izmuznil. Zanimivo je, da se je Pirih za dalje časa priklopil neki ciganski družini, kjer se prav vdomačil in je bil pred varnostnimi organi nekaj časa dobro skrit. Nedavno pa se je ločil od svoje črne družine in je začel na svojo roko. Omenjavil je po okolici Poljsnika, kamor je prišel iz Radde preko Dol. Poljsniški orožniki so Pirita večer prepeljali v ljubljanske soine zapoje, da ugotovijo vse njegove grehe, storjene v času, ko ga je »Policijski glasnik« zaman iskal

10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

VSAK JUTRO

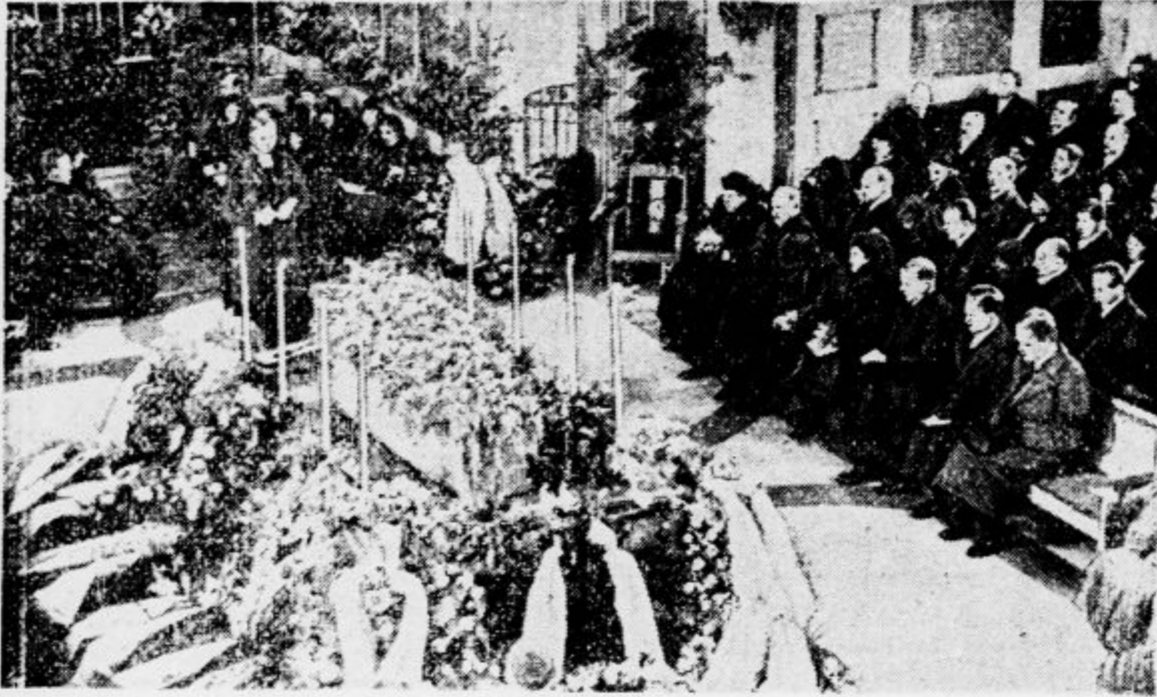
10000 DIN

VSAK JUTRO

10000 DIN

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Pogreb „kralja vžgalic“

Zalna svečanost za pokojnim magnatom Ivarom Kreugerjem v stockholmskem krematoriju. Na prvi klopi pokojnikovi sorodniki, na levem koncu njegova roditelja.

Nov trak o Afriki

Nemški raziskovalec major Schomburk je prepotoval lani s osmimi tovariši velik del Afrike in posnel velik trak, ki pomenja novo odkritje o življenju črnega kontinenta. Odprava je imela samo dva oseba in dva tovorna avtomobila in je filmala na svoji poti 16.600 m prizorov na platnu, med njimi tudi več scen z zvočno spremljavo.

Sreča je bila ekspedicijski izredno naklonjena. 4. junija 1931 so dospeli člani odprave v Durban. Odpravili so se takoj v Eshobe ki je prestolnica Zulov. Delo ekspedicijske pa se je začelo šele na jezeru Sv. Lucije, kjer živi nešteto plamenec, pelikanov in čapelj. Schomburk jih je posnel v divnih skupinah in položajih. S tega jezera je raziskovalec šel na lov nosorogov. Uspeh je bil nepričakovano velik, ubili so jih namreč 12. Schomburk je posnel boj z nosorogi na kratko razdaljo 5 do 6 m, kar predstavlja rekord svoje vrste, kajti takšnih posnetkov do danes se ni bilo na platnu. Ob neki Umkusi je ekspedicijska posnela tropo antilop. Med temi prizori so tudi takšni, ko se opice igrajo z antilopami, ki so zelo plahe. Ekspedicijska pa se še ni zadovoljila s temi uspehi. Nadaljevala je pot v Pretorio, kjer je posnela v ondnotnem narodnem parku leve, bijene, žirafe in drugo žival. Bila je delčna tudi izredne sreče, da je mogla posneti črno 70 slovan, kar se ni posrečilo še nobeni odpravi pred njo. Schomburk sestavlja zdaj posnetke za film in upa, da ga bo mogel pokazati javnosti že letos v oktobru.

Popocatepetl bruh

Ognjenik Popocatepetl v Mehiki, najvišji vulkan na zemlji (5400 m nad morjem), je pričel bruhati. Prebivalstvo ob vzhodni vulkana je močno vznemirjeno. Popocatepetl je zadnjič močno bruhal v 16. stoletju, potem je več ali manj miroval. Večjih erupcij v zadnjih 400 letih ni bilo.

Dva zasimiva starčka

95-letni John D. Rockefeller s svojim pr-jateljem, 97-letnim generalom Adelmort Ameson, ki se je udeležil treh voja.

— kri nam je zaplala — in zvečer smo utrujeni od bitke, od dolgih vrst avtomobilov rdečega križa in množic, ki so čakale kruha, polegali na svoja ležišča, zaspali in pozabili svet.

Pozabili smo? Sanjali smo o očetih in bratih, ki so jim puške padale iz okrvavljenih rok, sanjali smo o generalih, o topovih, o bombah in zastavah, se prebujali kdaj pa kdaj z občutkom ranjencev, da smo brez roke, brez noge — in pōtni, z davčo bolečino v prsih in grlu iskali svojih udov, se tipali po nogah, rokah in glavi — ah jih imamo ali jih nimamo. O, to je bil vseodrešujoč, neskončen občutek sreče, ko smo se v temi pretegnili zdravi, z vsemi udi. Ta ali oni je na tleh sunil brata, primorskega ali galiskega tovariša, za prebudil, se v temi zarežal in mu povedal, da hoče jutri biti general. To bo bitka. Udarili se bomo na planem, je šepetal. Vsi bodo morali v boj. Imamo preveč generalov. Za nas sta dva dovolj. Dobil sem tudi nekaj novih močnih ključev. Uthnil je — in morda je mislil po svojih mučnih sanjah, da je general le boljše biti, kakor na hoditi do krvave lise. Pomislil je še malo, da bo jutri moral biti brez kruha. Nato pa je zaplaval in v spanju govoril:

Največji daljnogled

V Pasadeni (Kalifornija) se bliža dovršitvi največji teleskop sveta. Njegov premer znaša 200 palcev in leča bo debela skoro 5 m. Po računih ameriških astronomov bo moč te leče 360.000-krat večja od prostega človeškega očesa. Iz tega števila in pa iz števila zvezd, ki jih človek more videti s prostim očesom, so izračunali, da bo s tem teleskopom mogoče videti dve milijardi zvezd! Pri tem pa niso niti vračunane zvezde, ki jih bo odkril ta teleskop s pomočjo fotografske plošče. V splošnem bo ta daljnogled približal zvezde človeškemu očesu za 10.000-krat in mesec, ki je oddaljen od nas 382.000 km, bo viden v razdalji 38 km. Ni dvoma, da bo na ta način mogoče na mesecu razločiti tudi druge predmete, če so na njem.

Dom znanosti v Parizu

«ECHO DE PARIS» piše, da se v Franciji čedalje bolj občuti pomanjkanje ustanove znanosti, za katero so pa na razpolago že znatne vsote. Ta dom naj bi posrečeval znanost, v njem naj bi se tudi vršili vsi mednarodni znanstveni kongresi in konference. V poslojpu bi bila velika knjižnica, restavracija za goste in tudi nekaj sob, da ne bi bili učeniaki primorani posedati po hotelih. Zaenkrat je predvidena za inštitucijo vsota 40 milijonov frankov.

Francija, država avtomobilov

Glasom neke ameriške statistike je Francija med evropskimi državami tista deželja, kjer je bilo konec 1931 v prometu največ avtomobilov. Našteli so jih 1 milijon 695.000 v primeri z Anglijo, kjer so jih imeli 1.557.000, dočim stoji Nemčija daleč za tema državama s 668.000 avtomobili. V pogledu števila avtomobilov prekašajo Francijo samo Zedinjene države, kjer je v prometu nad 26 milijonov avtomobilov. Francija je v Evropi tudi edina država, v kateri je število avtomobilov v primeri s prejšnjim letom naraslo, medtem ko je Amerika v tem pogledu precej nazadovala, enako tudi Amerika.

Smrt zaradi bankovcev

Lyonski kavamar Coiffier je izvršil originalen samomor. Potem, ko mu je izpodletel poskus napraviti konec svojemu življenju z zavžitjem precej močne doze veronala, je prinesel vso svojo gotovino v bankovcih in jih začel tlačiti v grlo. Najprej je snedel bankovce po tisoč in s'ro frankov, naposled so prišli na vrsto bankovci po dvajset in deset frankov. Pri slednjih so nastopili tako močni krči, da je bila vsaka zdravniška pomoč zaman in je kmalu umrl.

Letalo — razširjevalec kužnih bolezni

Po opazovanjih ameriškega zdravstvenega urada je šteti letala med razširjevalce nevarnih bolezni. Tako so ugotovili, da letala prinašajo s seboj kužne komarje v Miami s Portorika, a tudi na daljših prah. Nevarnost je tem večja, ker se iz okuženih krajev pepeljujejo lahko tudi okužene osebe, ki je na njih zaradi kratkega potovalnega časa težko ugotoviti, da so inficirani. V Ameriki mislijo sedaj organizirati posebno službo, ki bo nadzorovala letalski promet s sanitarnega stališča.

Brezdomovinci

Argentinska ladja »Chaco« je te dni pripeljala v Francijo nenavadne goste: sto potnikov, po narodnosti Rusov, Italijanov, Litavcev, Poljakov in Čehov, ki jih je argentinska vlada izgnala kot nadležne tujce. Kapetan je dobil pri odhodu iz Argentine strogo nalogo, da mora potnike izkrcati kjerkoli v Evropi. Vsi ti ljudje so bili v Južni Ameriki obsojeni na večje ali manjše kazni, niti eden med njimi pa nima potnega lista, zato se jih vse evropske države branijo. V Las Palmasu so se oblasti uprle nameri kapetana, ti je hotel izkrcati svoj »stovore«. Zdaj je zasedran »Chaco« že dva dneva v Marseillu. Pristaniške oblasti pozorno pazijo, da se nihče ne izkrci, pariška vlada pa je določila dva torpedna lovca kot posebno stražo »Chaca«, kajti ni izključeno, da ne bo skušal kapetan ladje izkrcati zločincev na kakšnem zapuščenem kraju nabrežja.

Premišljuješ kam?

Svetujem Vam k trvdki DRAGO SCHWAB v Ljubljani. Že ogled krasnih vzorcev blaga za obleke, površnike, trenchcoate in izredno nizke cene vas bodo prepričale, da se tu najboljše in najcenejše oblečete!

Mesec dni hočeta živeti v zraku

Znani angleški rekordni letalec Viktor Bruce je sklenil, da bo ostal s svojo ženo mesec dni s svojim letalom v zraku. Bencin in živež bosta dobivala vsak dan enkrat ali dvakrat po drugih letalih.

Kralj požeruhov

Neka varšavska restavracija je razpisala rekord v požerstvu in povabila na gostijo osebe, ki so jamčile, da bodo požile najmanj toliko in toliko jedi ter pijač. Tekme se je udeležilo 25 oseb. Prvenstvo je odnesel neki Jabluszko, ki je pojedel v uri časa 43 tenkih omelet. Mož, ki si je tako natlačil želodec, je imel seveda velikansko množico gledalcev. Med njimi je bilo precej zdravnikov. Prejel je nagrado v znesku 100 poljskih zlotov.

Bresti izumirajo

Iz Nemčije poročajo, da ne morejo strokovnjaki nikakor prepričati izumiranja brestov. 40 odst. vseh brestov je napadla neka vrsta gobavosti. Da ne bi se kuga razširila tudi na druga drevesa, je sklenjeno, da se vsa bolna drevesa posekajo. Parki v nemških mestih, ki so zasajeni večinoma z bresti, bodo polagoma popolnoma opustošeni. Samo v Berlinu bodo posekali nad 20.000 debel, ki bi jih č. ugate uničila gobavost.

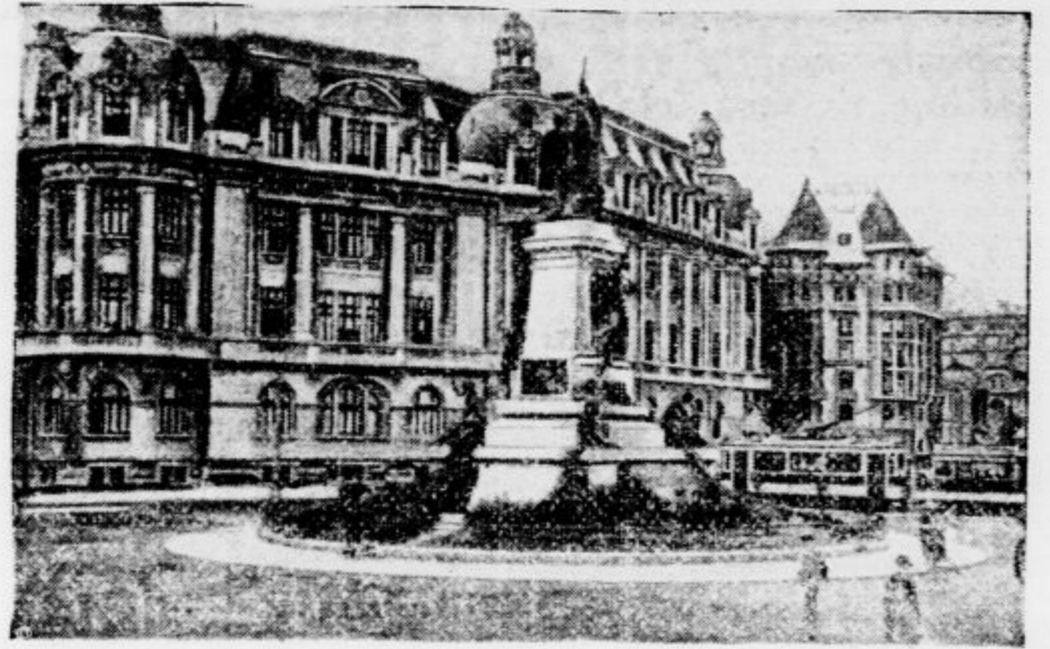
Postani in ostani član Vodnikove družbe!

V. Dorosevič:

Kako je Hasan izgubil hlače

Da, da. Vprav tako je treba reči: »Kako je Hasan izgubil hlače.« Evo, kako se je to zgodilo: V velikem in slavnem mestu Bagdadu je živel premožen in ugleden kupec. Kako mu je bilo...? Ko se je igral v materinem naročju... (Kje je raj? V materinem naročju). Torej ga je mati klicala: »Hasan-Hakkil, Hasan-Srečnik.« Mlad je bil Hasan, lep, pameten in bogat. Česa mu je še manjkalo? Žene. Hasan je sklenil: »Oženiti se moram.« Rečeno storjeno. Zasnubil si je... bila je... ne, z begedami tega ni moči povedati... Kako je bila lepa, to more opisati kvečjemu godba Skratka. Bila je prav tako lepa, kakor Vaša ljubica, moj gospod! Da, kakor Vaša! Prav kakor Vaša, dober moj gospod! (Menim, da bomo tako ugodili vsem okusom.) Ves Bagdad je bil povabljen na pir. Bagdatski kuharji so pokazali, da jih po vsej pravici prištevamo k najboljšim kuharjem sveta. Med ovčimi čredami je šla govoricla: »Konec sveta je napolnil! Hasan je sklenil zaklati vse mlade ovčice in jih deti na raženj!«

Poulični boji v Bukarešti

Hiša na Downing-Streetu št. 10

Doslej se ni mogel še noben človek pohabati s tem, da je hiša na londonskem Downing-Streetu št. 10 videl od znotraj — razen angleških ministrskih predsednikov, kajti ta hiša, oziroma palača je bivališče vsakokratnega ministrskega predsednika. Za skromnim pročeljem te palače pa se skrivajo častiljive, sijajne dvorane in nešteti spominki na prevažne dogodke iz zgodovine angleškega imperija. Veliko senzacija je zbudila te dni objava, da sme za en dan vsak Anglež — tujci so bili izključeni — vtakniti svoj radovedni nos v notranjost te zgradbe. Naval je bil seveda velikanski, kakor tudi izkupiček tega dovoljenja, kajti obiskovalci so morali plačati poldrug funta vstopnine. Ljudje so stali v ogromni vrsti pred palačo in čakali na vstop, policija je morala uvesti posebno prometno službo v vsej četrti. A ni bila samo radovednost, ki je gnala ljudje na kup, tudi dobri namen jih je mogoče privabil. Macdonald, angleški premier, je bil namreč ves izkupiček namenil v podporo neki bolnišnici, ki je začela v težave in ta salomonski način za pridobivanje denarja v dober namen je imel tudi popoln uspeh.

31-letna babica

31 letna H. L. Kee iz Burbanka v Kaliforniji je postala pred dnevi babica navzlic svoji mladosti. Kot 14 letna deklica je rodila hčer, ki se je omožila in je danes stara 17 let. Te dni je hči rodila otroka, ki ima najmlajšo staro mater na svetu.

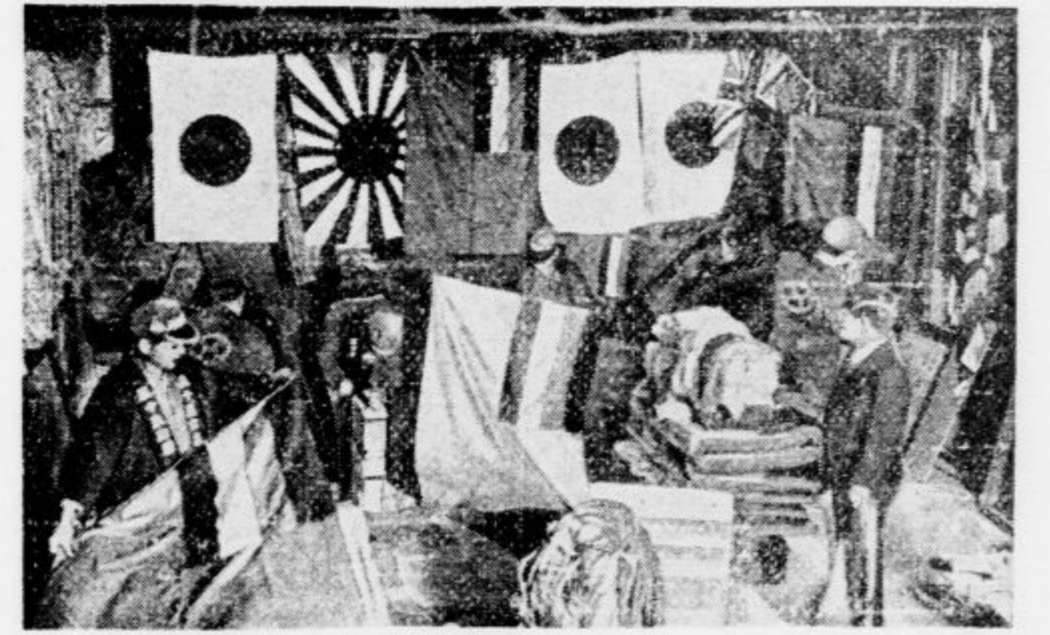
40.000 plantaž kavovca

Brazilski zavod za kavo je izvedel štetje kavinih plantaž v državi Sao Paulu in je dognal, da je v tem kraju 40.000 plantaž z 1 milijardo 200 milijoni kavovinih grmov. 21 plantaž je tako obsežnih, da vsebujejo vsa ka nad 1 milijon grmov kavovca. Skoraj vse plantaže so v rokah »Pavlistov«, t. j. državljanov Sao Paula.

Filmska svatba

V Yumi (Arizona) se je te dni oženil znani filmski igralec Tom Mix. Za ženo je vzel neko cirkuško jahalko. Na svetbo je povabil 3000 cowbojev, več sto artistov, kinematografskih igralcev in klovnov.

Novo mandžurske zastave

Po proglasitvi mandžurske republike je dobila nova država seveda tudi lastne zastave. Neki trgovec v Tokiju je dobil naročilo, da mora v najkrajšem času izgotoviti določeno število zastav.

življenja.

Nato je spet počasi stopil k postelji. Tedaj pa so Hasanu namah zirknale hlače z nog...

Kakor grom se je vse naokrog razlegel kroh. Kakor pičene so zavrečale starke. Kakor zvončki so se hohotala mlada dekleta. Može so se valjali po tleh. Pridušeni smeh je prevzel tudi mlado nevesto, ki je videla vse to skozi čipkasto zaveso, in da ne bi silila njene brezumnega smena, je pričela na vso moč pozvnanjati z zapeljivimi in zlatimi verižicami, ki jih je nosila okoli vratu.

Vse naokrog je umiralo od smeha. Hasan pa je brez moči stal tam z golimi nogami in s hlačami, ki so mu bile zdrknle na tla. Celo noge so mu zardele. Ne da bi si mogel kako drugače pomagati iz zadrege, je pobral hlače in planil iz hiše. Na dvorišču je skočil na prvega konja, ki mu je prišel pod roko in ki je bil last enega izmed gostov, ga z vso silo udaril s petami v boke in zdirjal na ulice.

Iz hiše se je razlegel blazen kroh. Od kakšnih malenkosti je čisto odvisna človeška sreča. Kakor brez uma je Hasan trevel naravnost po cesti in na žive in mrtve gonil konja. Zdravaj zjutraj je ugledal pred seboj mesto Damask.

Pravijo, da grenak kruh izganja. Kakšna laž! Niti grenak niti sladak ni kruh izganja. Zemlja izganja za izgnance vobče nima kruha. Kruh izganja vobče nima okusa...

Sportna nedelja

Dve igri madžarskih amaterjev

V nedeljo je Peci Vasuti C. iz Pečuja zmagal nad Primorjem z 2:1, včeraj pa je Ilirija opravila ž njim s 6:4 — Kljub slabemu terenu fair in zanimivi igri z dobrim obiskom — Bogat velikonočni program po svetu — Težak poraz Jugoslavije v Budimpešti

Ljubljana, 28. marca.

V zopetni otvoritvi prekinjene zgodnje prvenstvene sezone sta vodilna domača kluba nastopila za praznike proti dovolj renomiranemu madžarskemu amaterskemu klubu iz Pečuja Peci Vasuti Club je bil v nedeljo gost Primorja, danes pa Ilirija, obakrat na njenem igrišču. Uprava je sicer storila vse, da bi bila tla čim sposobnejša, vendar ji to ni uspelo popolnoma. Vremenska situacija je bila pač oba dneva takšna, da boljše terena ne bi bilo mogoče najti nikjer. Igra sta razumljivo privabila na igrače lepo število gledalcev, ki so obakrat odhajali zadovoljni; dosedaj neznan gostje so opravili svoj remon in vsi se je obžalovalo, da jih naključje ni prineslo v Ljubljano na zelena in suha tla.

Atanzman prireditve je bil v pripravi in izvedbi prav dober; danes so se blagovni vsakokrat odprle mnogo prepozno, kar se pred takšno prireditvijo ne bi smelo zgoditi. V celoti pa se v vsi organizaciji vidi skupna volja obeh vodilnih klubov, da bi tudi Ljubljana v dogledni bodočnosti dvignila svoj nogometni remon in pozdravila na domačih tleh še bolj znana domača in morda tudi inozemska moštva. S teh vidikov nam je bila velikonočna prireditev na igrišču Ilirije še posebno dobrodošla!

Peci Vasuti C. : Primorje 2:1 (1:0)

PVC: Vzarka-Janta, Verč-Hartman, Kruskovič, Vekler-Pozsgay, Putzer, Bendeckovič Jankovič, Jónay.

Primorje: Janjuga-Svetič I., Jug II., Zemljak, Sočan (Slamič), Pišek-Caleari (Sočan), Smiljanovič, Svetič II., Jug I., Ursič.

Okoli 600 ljudi je privabila reklama na igrišče, skoraj toliko se ju je postavilo za stevalne snežne okope izza ograje. Niti enim niti drugim gotovo ni bilo žal, da so vztrajali nad polno-uro na hladnem zraku in gledali tekmo, ki je vzbudila globokim tlom dala dober nogomet.

V igri s primorjansko četo so gostje opravili reklamo, ki se je delala zanje. Bili so

v celoti prav dobri

in so se tudi kmalu znašli na neugodnih tleh. Njihovi glavni vrtni sta lepa povezanost v marljivo, postrvovalni skupni igri in zelo pameten start, ki jim je omogočeval, da so prestregli marsikateri pas, ne glede na to, da so področje v borbi za žogo ostali po navadi zmagoviti. Tako so dober del igre držali krepko v rokah prav zaradi teh prednosti. S tehnične strani še niso več toliko homogeni. Imajo v moštvu par zelo dobrih tehničarjev, zlasti je maj Jankovič v levi zvezi dal naslutiti, da bi po suhem marsikatero protivnika zasakale. Skoro prav tako dobra tehničarja sta ostala partnerja v napadalnem triju, poleg njiju še levi branilec in lahko se reče, kompletna srednja linija. Izrazito premošč so gostje pokazali v kričih, ki so napravili vtis zelo izenačene celote. Neutrudljivo so pošiljali svoj napad naprej poleg tega pa so dobro držali obe nasprotni strani — po sredji je itak bilo teško prodirati. Med dobrimi najboljši je bil desni half Hartman. V obrambi je zelo efektčno delal vratarja, do čim je stal njegov desni tovariš pred težjo napadalno formacijo in smel toliko več resnejšega posla. Vratar je fizično šibak; mnogo ni bil zaposlen na pravil je eno samo lažjo pogreško s tem, da je zapustil vrata ob nepravem času, k sreči je šla žoga na prečko. V napadu je bil centrum vidno močnejši od obeh kril, le v streljanju nimajo posebnih kapacitet. Največ je streljal Putzer, dosegel je tudi oba gola, oba sicer iz čiste pozicije. — Moštvo goli lepo prizemno igro stil, ki na danem terenu ni bil baš najpriladnejši, pa so ga vendar diktilali do konca.

Od Primorja bi bili pričakovali m'ao več. Ne da bi jim bilo morda očitati komodnost, toda vendar so

in pridnosti zaostajali

za gosti. Zlasti so precej slabše pokrivali »svoje« moše. V pridobivanju terena je bilo moštvo taktično inferiorno svojemu nasprotniku; mnogo se je grešilo tudi glede pritegnitve kril. Dokler je bil na desnem krilu Caleari, preslaboten za take prilike in premalo korajžen, se je še nekam zgrubila kaka žoga na desno krilo. Pozneje, v drugem polčasu, je zasedel to mesto Sočan, mnogo bolj uporabljiva sila pa je ostal nezaposlen. Par prodorov po krilih je bilo prav lepih, v g'avnem na se je moštvo omajevalo na borbo po sredini, pa se je to izkazalo kot težka taktična pogreška. Napad črno-belih še vedno hira na heterogenosti; manjka mu predvsem moča, ki bi bil v odločilnih napadalnih fazah na mestu. Levo krilo Ursič-Jug bi bilo gotovo aktivna postojanka, da mu ni odlična nasprotna obramba prišla do živega. Svetič je bil zelo šibak, še slabši Caleari, ki ni hotel ali mogel nič riskirati. Glavna napaka napada pa je večno kombiniranje in »dribljanje« nazaj. Kako naj pri tej taktiki pride uspešno naprej? Krilci so dali precej dobro igro. Ugajal je predvsem Zemljak, dasi je z nepotrebnim igračkanjem ob kotovi črti otvoril neposreden uvod za prvi gol. Dober je bil tudi Sočan v sredini in Slamič ga je v drugem polčasu komaj dosegal. Obrambni trio ni delal čudežev; lahko bi bil naš svojo nalogo boljše. Jug II. je igral enakomerno, Svetič včas prav dobro, na momente pa je slabo startal. Janjuga je držal par težkih žog v dobrem stilu; sicer pa ni bil mnogo zaposlen. Obe prejeti žogi sta bili težko ubranljivi.

Gostje so zmagato zaslužili. V igri, ki je v ostalem potekla zelo fair, so razvili premošč in ustreza rezultat potoku. Spočetka obojestransko »stipanje« na nerodnem terenu, nekaj napadov, iz katerih dosežeta obe stranki po en kot. Prvi se znajdejo Madžari in si ustvarijo par šans, ki pa jih ne utegnejo izkoristiti, ker ne znajo streljati. Sredi polčasa se Zemljak trudi, da bi z »driblingom« usel, ker ne usne, poda Svetiču, toda žoga pride prostemu Putzerju na nožo in že obitji v mreži. Gostje izkoristijo svojo prednost v startu in so ponovno v fronti. Proti koncu so domači v napadu, dosežejo pa samo kot.

Začetek drugega polčasa pripada domačemu moštvu. Sočanovo bombo ubrani Smiljanovič na sami črti! Toda že po dobrih desetih minutah dosežeta goste dva koga. V protinapadu P. zaresni levi branilec roko, 11-metrovko spramen Slamič sigurno I : I. V odprti igri uspešno gostje lepo kombinacijo ki jo zaključil Putzer z voljevim in postavi končni rezultat 2 : 1. Finish je zanimiv in pokaže lepo borbo, toda rezultata ne spremeni.

G. Cimperman je sodil dobro.

Svetič in Košak sta se dobro ujemala, in le na desnem krilu bi bil še malo boljji, če ne bi bil včas celo večnost okleval, predno se je odločil za »centerpase«. Krilska vrsta je bila v drugem polčasu za dve tretjini izmenjena, pa je bila ona iz prvega polčasa boljja, čeprav niti ena niti druga nista usneli, da bi stvorili pravo povezanost med posameznimi deli moštva. V defenzivi so bili krilci z izjemo Pogacnika z branilcem vred precej šbki. Posebno Janez ni bil na običajni višini in tako je stal Jakšič, včasih pred naravnost neresljivi problemi. Sicer se je tudi ta parkrat razgalil s šibke strani, pa so take prilike še nekam zadovoljivo končavale. V primerih kapitulacij je bil brez krivde. Ilirijanski fantje so se kot celota bili sveže in zadovoljivo, le škoda, da je ozadje sneti kvarilo in zniževalo uspehe napada. Prodrali so v večino po krilih, v taktičnem pogledu njihovi igri ne gre ugovarjati, tehnično so pa v splošnem, prav tako kot kombinatorno, zaostajali za gosti.

Ilirija : Peci Vasuti C. 6:4 (3:2)

Ilirija: Jakšič-Janko, Berdler-Posežnik, Dekleva-Balak (interceptor) Ica, Košak, Svetič, Doberlet, Pfeifer.

PVC: je nastopil v isti postavi kot v tekmi proti Primorju.

Igra drugega dne je potekala v znamenju živahnega temperamenta. V 90 minutah je padlo 10 golov, rezultat, ki še samo sebi karakterizira potek. Dama sta bila vratarja v nedolžni igri razmeroma slabo zaposlena, sta morala drugo dne krenko posegati v dograje in še sta v vsem spustu 10 žog, čime je še vedno preostalo dovolj prilike, da sta pokazala svoje znanje in sposobnosti.

Ilirija je zmagala dobila

z dobro razpoloženim napadom.

Če bi bilo v tem napadu še mesto leve zveze zasedeno z vsaj povprečnim igralcem bi se lahko reklo, da je tak napad v svoji celoti zelo nevarna formacija. Tako pa je Doberlet, ki je bil za taka tla očitno pretežak in neroden kvaril sicer lepo harmonijo. Zelo prodoren in koristen je bil Pfeifer na krilu, kar je treba tembolj podčrtati, ker ni našel preko Doberleta pravega stika z ostalimi deli napada. Njegov prvi gol, najlepši zgoditek dneva je bil prav ves po tem, da je vsem ugajal.

in namestu slaščičarne odprl trgovino z trzali.

Ob ponedelkih, ko no vzhodnem običaju posejalo bazar same ženske, je Hasan razpoložil okoli sebe svoje blago, se lokavo smehljali skozi svojo črno, kontrasto brado in govoril:

»Prekrasna gospa! Prekrasna gospa! Ali hočeš, da ne bi tvoje oči nikoli plakale? Kupi te uhan! Pogled, kakšni biseri! Solze! Prave solze! Žensko moralo krasiti solze! Tako je njih usoda! Kizmet! Kuni te uhan, pa ne bodo solze nikoli več blestele v tvojih očeh! Opeharji usoda! Čemu bi se ti lesketale solze v očeh, če se le sčetele v ušesih?»

»Prekrasna gospa! Od vseh najlepša gospa! Ničesar ti ni treba kupiti pri meni, samo pogled! Samo pogled! Tvoj pogled bo izpremenil tale turke v kočke neba! Reci svojemu dragecu, naj ti kupi ogrlico iz tega turka! Naj vidi kočček neba na prsih svoje dragee.»

»Evo, safir, višnjev in globok ko morje! In tu rubin, kakor kaplja krvi! Sveti se celo v temi! Gospa! Prekrasna gospa! Prosi svojnega drageca, naj ti podari morje ali pa kapljo krvi! Svetujem ti, vzemi kapljo krvi! V kaplji krvi je več burij, kakor na vsem brezdanjem morju!»

»Krasotice! Krasotice! Tu je smaragd! Evo za!»

»Bojim se, Smaragd pomenj solze!»

»Samo majhen, gospa! Samo majhen! Samo majhen prinaša solze. Nikoli ni nobena ženska plaka zaradi velikega smaragda!»

Tako je med smehom in šalami in veselim besedovanjem trgoval in bozatel. Kmalu je postal znan po vsem Damasku. O njem je slišal sam damaščanski sultan Alah edini je sultan!

Alah akbar! Ni sultana mimo sultana sultanov!

Nekoliko boljja tla so dopuščala razvoj prijetnejše kombinacije, žogo je bilo mogoče eksneditati tudi na razdalje 20 — 30 metrov. Diktilali so zopet prizemno igro in kombinirali igro kratkih nasov z dolgimi predloži na krila. Zelo hitro so pridobivali teren in njihovi prenosi žoge iz lastne polovice pred nasprotni gol so bili včasih naravnost idealni. V kazenskem prostoru so včasih presli v hiperkombinacijo in tako prišli ob marsikateri zrel sad. V igri z Ilirijo je vratar že pokazal vse svoje sretnosti in ponovno v najtežjih situacijah izzval priznanje gledalcev. Obramba je bila zopet solidna; dvakrat se je delo presenetilo po Pfeiferju, ostali goli so bili posledice kazenskih strelav. V haljih je bil tokrat šibak srednji krilec, tako da sta mu morala zopet in zopet prikočiti na pomoč tovariša z leve in desne. Zelo dober je bil, kakor prejšnjega dne plavalci Hartman, ki je imel nalogo, da drži nevarnega Pfeiferja. V napadu so bile tri amoenjše klase: desno krilo, srednji napadalec in mali simpatični Jankovič v levi zvezi, neutrudljivi »dribler«, stinjan tehničar — in vedno tam, kjer je bila ali še rajši tam, kamor je prišla žoga.

igro prejšnjega dne v deloma izboljšani izdaji.

Ze v prvih minutah je P. krenko v napadu in Bendeckovič pošlje črt Jankovičev nas neubranljivo mimo Jakšiča. Po desetih minutah se I. znajde. Pfeifer je dvakrat v zaletu prvi se pomersel, v drugem poletu na prednje in pošlje krasno bombo v mrežo, 1 : 1. Tretji Pfeiferjev poskus obitji v kotu. Potem par minut odste igre, v 21. min. na streljo Košak prost strel, Ica starta in pošlje mimo presenečenega vratarja v mrežo, 2 : 1 za I. ta žoga je bila ubranljiva. Kmalu nato nevarna situacija pred Jakšičem, ki to ustvari Janko, k sreči brez posledice. Pač na uspe Jankovičev prodor z »driblingom« se naprile v šesto situacijo in iznenadi neubranljivo, 2 : 2. 10 minut pred polčasom zruši Janta Svetič v kazenskem prostoru, 11-metrovko protivni Košak, 3 : 2.

V drugem polčasu so prve minute zopet gostje v napadu. Janko reži v zadnem hiru s same črte. Potem prodor I. na desnem krilu, Ica centira ostro in Pfeifer zaobara, 4 : 2 za I. V 9. min. težak napad I. Vzarka divno drži bombo, prenese in v isti minuti je krona lepe kombinacije Jankovičev gol, 4 : 3 za I. Sledi nekaj minut odste igre, v kateri doseže I. dva koga. P. tem gostje neopazno pritegnijo in iz serije napadov najde Bendeckovič priliko za oslavljanje, 4 : 4. Medtem so gostje že izvedli majhno pregrnucacijo, desnega branilca igra rezerva, ki se ne obnese. I. napadi so še dalje nevarnejši, toda končavajo se voutu ali v kotu. V 30. min. ustavi Janta, ki igra sedaj srednjega krilca žogo z roko, z 18 m daljave pošlje Košak bombo v mrežo, 5 : 4 za I. Minuto pozneje nekaj dobohnega, toda rezervni branilec prestrže Košakovo bombo z glavo. Reži sicer v kot, sam pa nade v nezavest. Še eno minuto in Nace postavi iz 11-metrovke končni rezultat, 6 : 4 za I. Še rahla premošč I. zadnje

gor mojega Damaska. Zdej pa hočem, da poslušate moje besede in izpolnite moje voljo. Poslušaj, Hasan! Ne bom več dolgo poslušal tvojih dobrih svetov. Moja pot do gomile je kratka, da se skoraj ne moram ozreti nazaj. Svoj rodni Damask vidim sredi pod tvojimi modrim vladanjem, zato bi mu rad ohranil to srečo do konca tvoja dni. Poslušaj Hasan! Nimam naslednjaka, zato ti bom dal za ženo svojo ljubljeno hčer in te imenovat za damaščanskega sultana. Šušaj in ubogaj!»

Hasan je poljubil zemljo pri sultanovih nogah in dejal:

»Tvoja volja mi je ukaz, sultan! Alah je edini sultan! Ni sultana mimo sultana sultanov! In glej, kaj mi je dejal sultan sultanov! »Hasan!« je dejal, sprelep je Damask, toda tvoja domovina je Bagdad! Mnogo lepotic je na svetu, toda nobena izmed njih ni tako lepa, kakor so lepe materne gube! Kdor misli, da je lepše biti sultan v tujih deželi ko navaden državljan v svoji, ni vreden, da bi bil navaden državljan v svoji deželi niti sultan v tujci. Tako mi je dejal sultan sultanov in kadar govori sultan sultanov, morajo vsi sultani zemlje molčati!«

Sultan se je razsrdil.

Tako torej vršiš voljo svojega zapovednika, suzga? Hotel sem te napraviti srečnega in napravil te bom srečnega! Kar sem rekel se bo zgodilo!»

To je majhna slabost vseh sultanov. Uverjen so, da ne morejo napraviti ljudi samo bogatih, znamenitih in slavnih, ampak tudi srečne. In da bi napravil Hasana srečnega ga je ukazal zapreti v temnico in zastražiti. Toda Hasan je usel. Osedlal je konja, si nabasal polno možno zlata in o polnoči odvihral v Bagdad.

Kakor pred desetimi leti, tudi zdaj ni dal konju, da bi se oddahnil, in ko je solnce pozlatilo gore s svojimi žarki, je stal Hasan

minute so pa gostje v napadih, pa brez uspeha.

G. Pevalak je sodil zadovoljivo razen par primerov; nekonzekventnost v presoji rok in foullov v kaz. prostoru; nepotrebno

zadrževanje igre, ko je stranka, v katere prid je piskano, pred žvižgom v prednosti; in končno mu je igra pred koncem ušla iz rok.

Velikonočni nogomet v Mariboru

Na turnirju s sodelovanjem SC Südbahna iz Gradca je slavil ISSK Maribor dve zmagi, Rapid katastrofalen poraz, inozemski gostje pa zmagao nad šibkim Rapidom in remis z Železničarji

Maribor, 28. marca

Na igrišču ISSK Maribora se je vršil za velikonočne praznike nogometni turnir, na katerem so sodelovali ISSK Maribor, SK Železničar, SK Rapid in SK Südbahn iz Gradca.

Prvi dan so se srečali:

ISSK Maribor : Železničar 2:0 (1:0)

ISSK Maribor: Meier, Bertonec I., Koruza, Konič, Kirbiš, Kokot, Zemljčič, Terglec, Dušan, Hreščak Boris.

SK Železničar: Pišof, Wagner, Kositer, Ronjak, Franjš, Antolčić, Bačnik, Paulin, Pezdicek I., Kipptötter, Konrad I.

Moštvo Maribora je danes po dolgem času zopet izvrstno zaigralo in si je zmagavo več ko zaslužilo. Zelo dobra je bila obramba z vratarjem na čelu. V krilski vrsti je briljiral Kokot. Jako dober je bil tokrat tudi Konič, dočim Kirbiš, drugače stebel moštva, ni dosegel svoje običajne forme. Napad se je izkazal jako prodoren, kar je brez dvoma pripisovati Zemljčiču. Hreščak bi bil boljji, če ne bi bil sem in tja brez potrebe bojazljiv. Terglec je malo prepočasen, v ostalem pa je zadovoljivi. Slaba je bila desna stran napada, posebno Boris je postal naravnost obupno igro.

Železničarji so zelo razočarali in doživeli poraz, in sicer povsem zasluženo. Nekateri igralci so igrali neverjetno indolentno; pogrešali smo zlasti voljo za taktično boljše igro. Moštvo je igralo jako razorano in je le sem in tja podalo lepo skupno igro. Napad je imel vodilni sil v obeh krilih, medtem ko je notranji trio preveč okleval; v tem pogledu je posebno grešil Pezdicek, ki je z nepotrebnim zadrževanjem žoge le povzročil, da je mogel Maribor pravočasno koncentrirati svoje sile v obrambo in s tem odvrniti nevarnost. Zelo slab vtis je napravilo naskakanje vratarja, če je imel žogo. V krilski vrsti je briljiral Franjš, ki je bil defenzivno kakor tudi ofenzivno odličan. Rešil je nešteto kočljivih situacij in je bil povsod na mestu. Očiji obrambni tercet je morda najmočnejši del moštva, vendar je bil deloma obremenjen, deloma pa je igral prenevrozno. Vratar Pišof je bil izvrsten in je rešil marsikatero kočljivo situacijo.

O tekmi sami bi predvsem omenili, da je bila razmeroma zelo fair in jako živahna. Igra je potekala razen prvih 20 minut v stalni premošč Maribora. Maribor je v prvi napad za napadom proti голу Železničarjev, nastajale so kritične situacije, toda da resnih posledic je prišlo šele v 20. minuti po Hreščaku. Mariborska napadalna vrsta je zlasti v drugem polčasu igraje pregravalna nasprotnika in prihajala po mili volji v kazenski prostor. Tu pa je umetnost mariborskih napadalec nehala. Zastreljali so take situacije, ki bi jih moral uspešno izvesti vsak začetnik. V 25. minuti drugega polčasa je Kirbiš zastreljal celo enajstmetrovko. Napadalna vrsta Železničarjev je v drugem polčasu igrala obupno. Vse v vsem Železničar je pač že bolje igral in če se ho hotel v slovenski ligi definitivno uveljaviti bo moral doseči dvoje: bolj konstantno formo in izpolniti svoje znanje. Sodil je g. Mohorko.

Del publike se ni vedel kakor je primereno na sportni prireditvi.

SC Südbahn (Gradec) : Rapid 6:3 (2:0)

SK Südbahn: Gabler I., Potinger, Hofer, Kluschitz, Fabian Gabler II., Vollejtner, Orlak, Frangesch, Schuh, Wiher.

SK Rapid: Herman, Barlovič, Flak, Zorzini, Brökl Gollnar, Vidovič, Bišof, Hardinka, Heller, Verbnik.

Rapidovci so pot niso napravili usluge mariborskemu nogometu. Že sam rezultat kaže, da so predvideli izrazito šibko igro. Morda je to posledica pavziranja v zadnjem času. Igra je bila od začetka do konca nezanimiva. Nikake živahnosti, nikakega poleta! Prav nič čudnega ni, da je publika ostala spričo take igre povsem mrtva in niso bili doseženi goli deležni nobenega aplavza. Tempo je postal živahnjši šele proti koncu igre.

SK Südbahn, ki je prvič gostoval v Mariboru, ni predvajal one igre, ki smo jo

od njega pričakovali. Glavna odlika njihovega moštva je dober start; razen tega so fantje precej hitri. Sicer pa operirajo s skromnimi sredstvi; pokazali so le nekaj dobrih taktičnih potez, tehnično niso na posebni višini. Napade so uprizarjali preko kril. Petorica v napadu je bila precej izravnan; penzum dela, ki ga je opravila, ni bil bogve kako velik. Krilci so bili prav tako kot oba branilca močnejši v zadnjem napadu kot v razdiralnem delu. Dodajanje žog je bilo čisto vse prej ko točno. Kombinatorsko je moštvo prekašalo Rapida.

Rapidovci so igrali brez vsakega sistema. Obramba je še bila najboljji del moštva, dokler ni začela siliti naprej. V kričih je bil samo Gollnar, stranska krilca se nista udeleževala vidno. Napad je doživel v 90 minutah ponovne metamorfoze, prav gotovo brez koristi. Po takih tekmah se pa prireditelji ne smejo pritoževati, da se občinstvo ne zanima za nogomet. Če primerjamo igro ISSK Maribora in SK Železničarja, sta oba nasprotnika zaigrala za razred bolje. Po prvem nastopu SK Rapida moramo ugotoviti, da nima Rapid še lepo dobo nobenega izgleda, da bi resno tekmoval s ISSK Mariborom ali pa z SK Železničarjem. Sodil je g. Bizjak.

Danes so bila naslednja srečanja:

ISSK Maribor : Rapid 15:0 (7:0)!

Srečanje Maribora z Rapidom, žal ni moglo ustreči namenu, ker se Rapid ni predstavil s prvam moštvom, temveč je postavil rezervno častitico, ojačeno z nekaterimi igralci prve garniture. Razumljivo je, da ta mlada četa ni bila niti za lip nevarna Mariboru, ki je s tem od gral svojo zadnjo trening tekmo pred srečanjem s Primorjem. Obramba in krilski vrsta Maribora utegneta v sedanjih obliki pač ostati definitivni, večjo pozornost pa bo treba posvetiti napadu, ki bo v postavi Zemljčič-Terglec, Hreščak, Bertonec in Boris še morda najbolj ustrezal. S to tekmo se je občinstvo predstavilo sodnik gospod Skalar iz Ljubljane, ki utegne postati prav porabna moč.

Železničar : SC Südbahn 1:1 (1:1)

Domačini tudi to pot niso bili baš na višku, vsekakor pa boljji kot včeraj, čeprav so nastopili brez Wagnerja, Franjša in Bišofa. Z očitno voljo, da popravijo včerajšnji neuspeh, so danes igrali mnogo bolj živahno, kar velja zlasti za napad, ki se je po zaslugi Pavlina večkrat živahno razgaljal. Vsled boljše igre napada je razumljivo, da so tudi krilci zaigrali mnogo boljše in svežeje. »Rezervist« Franjš II. seveda ni mogel popolnoma nadomestiti svojega soimenjaka, toda težkih pogrešk ni delal. Obrambni trio je bil spričo odsotnosti Wagnerja m'ao preveč bojazljiv.

Gostje so tudi v tem srečanju pokazali povprečno solidno znanje brez večjih presenečenj v dobrem ali slabem smislu. V napadu imajo dobre tekače s primernim tehničnim znanjem, strelci pa niso. Krilci so boljji kot obramba, ki spominja močno na stari šolo brezsmiselnega udiranja, ne glede na koristi. Vratar ni motil celotnega vtsa. Z rezultatom morajo biti gostje zadovoljni, pri malo večji sreči bi bila zmagala Železničarjev upravičena. Sodil je g. Bergant, ki je pa bil že večkrat boljji.

SK Ilirija (balokostletska sekcija). Cross-country trening v tem tednu bo danes in v četrtek obakrat ob pol 19. uri. Ker je v četrtek zadnji trening pred nastopom, se vabijo tudi: Bručan, Pkš, Majhenič in Vrečko. Trening vodi g. Ulaga. Garderoba kurjena brisače prinesite seboj. — Tajnik.

ASK Primorje (uprava igrišča). Sejra drevi ob 20. v kavarni Krasč, Tabor. Ob 20.30 istotam seja nogometne sekcije.

Diskvalifikacija polistega in mednarodnega rekorderja. Iz Varšave poročajo, da je bil znani poljski tekač in specialist za dolge proge Stanislaw Potkiewicz, ki je premagal tudi že Nurmija, dne 16. marca t. m. za vedno diskvalificiran kot amater. (A.A.)

Poročila o ostalih nogometnih tekmah izven dravske banovine so na 2. strani.

Kot berač, brez cekina v žepu, se je znašel Hasan na ulicah tujeja mesta. V tujem mestu stoji za vsakimi vrati pes in čaka, da bo planil na vas kakor na tata. Vsaka vrata v tujem mestu samo čakajo, kdaj boste potrkali nanje, da se vam bodo zaprla pred nosom. V tujem mestu je vsak kamen pripravjen, da vam nađe na glavo. Samo drevo vas v tujem mestu sprejme gostoljubno in iztoza svoje zelene veje:

»Obraba se?»

Strahota je Hasan strmel v tuje mesto. Sel je na bazar. Tam je prodal izmučnega konja, na katerem je bil prljanal, in kupil za ves denar praženih mandeljev. Optal si je vrečo na ramo in sel. Ustavljali se je pred okni, ki so bila zamrežena z lesenimi mrežami, — pred haremi.

»Siromak sem, od daleč sem prišel semkaj! Išcem ženskih zobkov, ki bi se po svoji belini kosali z mojimi mandelji! Hej, kje so tu najbolj beli ženski zobke!»

»Oh, kaj pa če si zlimozno zobe ob tvojih mandeljih.« so mu odgovarjale izza rešetk.

»Brez skrbi bodi, gospa, z je s poklonom odvrnil Hasan, smoj mandelji bodo pomagali on zavisti, ko se bodo znašli v tvojih ustih! Ugledali bodo tvoje bele zobke in bodo ponokali od zavisti! Niti grizti jih ne bo treba!»

Proti podnevju je prodal vse mandelje. Prešel je dobiček in kupil pomaranče.

»Kje so purpurna ustea, ki bi se mogla meriti z mojimi narančami?»

»Ah pa so tu! Sočne tvoje naranče?»

so povpraševale izza rešetk.

»Ah, moja gospa, od zavisti se bodo izpromenile v solze, ko se bodo znašle v tvojih ustih!»

Solnce je bilo še visoko, pomaranče pa so bile že prodane.

Tako je prodal še mnogo vsakolihih slaščic; postal je znan na trgu, dobil kredit

pred bagdadskimi mestnimi vrati.

Zdelo se mu je, da, nikjer na svetu cvetice tako lepo ne cveto in nikjer tako lepo ne diše drevesa, kakor okrog Bagdada. In da se nikjer na svetu minareti tako visoko in naravnost ne dvigajo proti nebu.

Skočil je s konja, pokleknil in poljubil zemljo.

Med tem pa je pred mestnimi vrati sedela starka-beračica in svoji vnučki obirala uši.

»Glej, babica, glej, kaj onleže tam dela!« je dejala deklica. »Zemljo je!»

»Ne je zemlje, ampak poljubnja jo, molči, neumnica, molči!« je odvrnila starka, »kaj te to briga? Mogoče je to človek, ki zelo ljubi svojo domovino, mogoče je pijanec. Ali te ni sram! Saj nisi več tako majhna!«

»Koliko sem pa stara, babica?« je vprašala dekletce.

»Koliko si stara? Enajst let imaš. Rodila si se tisto leto, ko je kupec Hasan na svatbi izgubil hlače.«

Kakor, da bi rodna zemlja pljunila Hasana v lice. Planil je v kriku.

»Alah akbar! O, Alah! Veliki, milostljivi, vsemočni! Leta štejejo zdej od onega dne, ko sem izgubil hlače! In ušivo dekletce, ki še ne ve, koliko ima let, vendar ve, da je pred desetimi leti Hasan izgubil hlače! Preživel sem dve življenji, pričel sem živeti spet izpočetka, iz berača sem postal bogataš. Bil sem na vrhuncu svoje slave, vodil sem državo, izdaljil modre zakone, osrečil celo državo, lahko bi postal sultan, zdej pa pripoveduje beračica med obrabljenim uši svojih vnučki, koliko je stara in ne more pozabiti, da sem pred desetimi leti izgubil hlače!«

Zajahal je konja, se obrnil in zdrljal po cesti v neznanu daljo.

Evo, kaj je Hasan izvedel o ljudeh... Vse o njih pa ve le Alah.

